



INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI NADLEŚNICTWA PUŁTUSK W 2024 ROKU

Spis treści

1. PLAN URZĄDZENIA LASU (rew. VI) DLA NADLEŚNICTWA PUŁTUSK NA LATA 2024 – 2033.....	2
1.1. CEL SPORZĄDZANIA PLANU URZĄDZENIA LASU.....	3
1.2. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA PUŁTUSK.....	6
1.3. OPIS LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA.....	7
1.3.1. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW, GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ LASÓW OCHRONNYCH WEDŁUG STANU NA 1.01.2024.....	7
1.3.2. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH WEDŁUG GŁÓWNYCH FUNKCJI LASU I KATEGORII OCHRONNOŚCI.....	9
1.3.3. STRUKTURA WIEKOWA.....	12
1.3.4. STRUKTURA GATUNKOWA.....	13
1.3.5. ZMIANY W STRUKTURZE GATUNKOWEJ.....	14
1.3.6. ANALIZA GOSPODARKI PRZESZŁEJ.....	15
1.3.7. STAN ZDROWOTNY.....	18
1.3.8. SZKODY.....	20
1.4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY.....	21
1.4.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY.....	21
1.4.2. REZERWATY PRZYRODY.....	22
1.4.3. NADBUŻAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY.....	24
1.4.4. OBSZARY NATURA 2000.....	24
1.4.5. OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU.....	25
1.4.6. UŻYTKI EKOLOGICZNE.....	25
1.4.7. POMNIKI PRZYRODY.....	27
1.4.8. STREFY OCHRONNE PTAKÓW.....	27
1.4.9. OCHRONA GATUNKOWA.....	28
1.4.10. OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO.....	29
1.5. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2024 DO 2033.....	30
2. DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA W ROKU 2024.....	31
2.1. GOSPODARKA LEŚNA.....	31
2.1.1. SZKÓLKARSTWO.....	31
2.1.2. HODOWLA LASU.....	33
2.1.3. OCHRONA LASU.....	37
2.1.4. POZYSKANIE DREWNA.....	39
2.2. FINANSE NADLEŚNICTWA.....	43
2.3. DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA W ZAKRESIE SPOŁECZNYM.....	44
2.3.1. WSPÓLNE INWESTYCJE Z SAMORZĄDAMI.....	44
2.3.2. EDUKACJA PRZYRODNICZA.....	44
2.3.3. STREFY WZMOŻONEGO ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZEŃSTWA.....	46
2.4. DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA GRUNTAMI LEŚNYMI.....	47
I. Spis tabel.....	49
II. Spis obrazów i wykresów.....	50

1. PLAN URZĄDZENIA LASU (rew. VI) DLA NADLEŚNICTWA PUŁTUSK NA LATA 2024 – 2033.

Obecnie obowiązujący PUL dla Nadleśnictwa Pułtusk został podpisany we wrześniu 2024 roku przez Podsekretarza Stanu Ministerstwa Klimatu i Środowiska Mikołaja Dorożalę.



**Minister
Klimatu i Środowiska**

DLŁ-WGL.8100.16.2024.tP
3192718.13284838.10706534
Warszawa, 13-09-2024

Pan
Witold Koss
Dyrektor Generalny
Lasów Państwowych

Na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2024 r. poz. 530), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 sierpnia 2024 r., znak ZU.6004.1.2024, **zatwierdzam** plan urządzenia lasu sporządzony dla Nadleśnictwa Pułtusk w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, na lata 2024-2033.

Przedmiotowy plan zawiera:

- 1) opis lasów i gruntów przeznaczonych do zalesienia, wg stanu na dzień 1 stycznia 2024 r., o powierzchni łącznej 21 270,57 ha;
- 2) analizę gospodarki leśnej w minionym okresie;
- 3) program ochrony przyrody;
- 4) określenie zadań dotyczących:
 - etatu mięszościowego użytków rębnych w ilości 663 322 m³ grubizny drewna netto,
 - powierzchniowego etatu cięć w użytkowaniu przedrębny - 9 279,55 ha z szacunkowym pozyskaniem w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania przedrębnego - 528 935 m³ grubizny drewna netto,
 - projektowanej powierzchni zalesień i odnowień - 2 079,01 ha,
 - projektowanej powierzchni pielęgnowania lasu - 12 616,07 ha,
 - ochrony lasu, w tym również zadań ochrony przeciwpożarowej,
 - gospodarki łowieckiej,
 - potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie pismem z dnia 3 stycznia 2024 r., znak WOOŚ-III.410.1053.2023.JD, działając na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112), zaopiniował projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Pułtusk na lata 2024-2033 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo /

Jednocześnie Minister zobowiązał Dyrektora RDLP w Warszawie do modyfikacji urządzania lasów we wskazanym Nadleśnictwie Pułtusk, celem preferowania rębni złożonych oraz cięć innych niż zupełne – zgodnie z poleceniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 26 kwietnia 2024 r., znak DLŁ-WGL.0335.22.2024, w tej sprawie. Zmiany nie mogą jednakże wpływać negatywnie na cele

ochrony obszarów Natura 2000, tj. ograniczenie rębni i cięć zupełnych powinno zostać wprowadzone poza obszarami Natura 2000, dla których byłoby to niezgodne z celami działań ochronnych.

W ZARZĄDZENIU NR 15 REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE dnia 31 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Puszcza Biała PLB140007 określono zasady gospodarowania. Załącznik Nr 14 do Zarządzenia Nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 31 marca 2014 r. określa cele działań ochronnych dla poszczególnych gatunków między innymi dla Lelka *Caprimulgus europaeus* A224 gdzie działania polegają na utrzymaniu w granicach obszaru Natura 2000 odpowiedniego udziału siedlisk optymalnych dla lelka w postaci zrębów, upraw i młodników na siedliskach boru świeżego i boru mieszanego świeżego do wieku 15 lat. Powierzchnia takich siedlisk w granicach obszaru powinna wynosić co najmniej 2500 ha. W poszczególnych latach dopuszczalne jest zmniejszenie tej powierzchni o maksymalnie 10% w stosunku do stanu docelowego.

1.1. CEL SPORZĄDZANIA PLANU URZĄDZENIA LASU

Plan urządzenia lasu, sporządzany wg wielu wytycznych, instrukcji, aktów prawnych oraz poddany odpowiednim procedurom oceny i kontroli, jest podstawowym dokumentem, na podstawie którego Nadleśnictwo gospodaruje lasami. Obowiązek sporządzenia Planu jest wymogiem ustawy o lasach.

Brak realizacji Planu może nieść za sobą wiele skutków. Część z nich dotyczy uwarunkowań ekonomicznych i społecznych (ograniczenie rynku drzewnego, redukcja miejsc pracy itp.). Nie realizowanie ustaleń *projektu Planu* może również wiązać się ze zmianami w warunkach przyrodniczych. Jedne z nich byłyby w takiej sytuacji korzystne, np. odtworzenie warunków puszczańskich i związanych z nimi organizmów, inne należałoby postrzegać negatywnie, np. sukcesję zbiorowisk i ustąpienie (lub zmniejszenie rozpowszechnienia/liczebności) gatunków związanych z określonymi fazami rozwoju ekosystemu leśnego.

Każdy plan urządzenia lasu ma za zadanie regulowanie gospodarowania w lasach. Oczywiście bez planu takie gospodarowanie także będzie się odbywać (co często ma miejsce w lasach prywatnych) z tą różnicą, że brak planu sprzyja niekontrolowanemu użytkowaniu, a także uniemożliwia prowadzenie monitoringu stanu zasobów leśnych. Sporządzenie i realizacja *projektu Planu* umożliwia więc uporządkowanie gospodarki leśnej w wielu jej aspektach, w tym także w aspekcie wpływu na środowisko przyrodnicze.

Jednym z zasadniczych elementów ustalanych w *projekcie Planu* jest taki rozmiar użytkowania (w aspekcie powierzchniowym i miąższościowym), aby zapewnić trwałość drzewostanów. Rozmiar

ten wynika ze szczegółowych obliczeń oraz analiz udziału drzewostanów, ich zasobności, przyrostu, średniego wieku itp. Pozwala optymalnie wykorzystać możliwości produkcyjne drzewostanów poprzez planowanie użytkowania rębniami dostosowanymi do siedlisk.

W przypadku braku realizacji *Planu* może nastąpić znaczące zaburzenie struktury wiekowej drzewostanów. Wynika to z faktu, że jeśli zagospodarowany przez wiele lat drzewostan zostałby w jednej chwili pozostawiony bez zabiegów, zacząłby on być kształtowany już tylko przez procesy naturalne. Należy zdawać sobie sprawę, że sytuacja taka nie spowodowałaby zagrożenia trwałości lasu, jako formacji roślinnej, niemniej jednak mogłaby skutkować wzmożonym rozpadem wielu fragmentów drzewostanów, wynikającym z aktualnej struktury wiekowej i dotychczasowego zagospodarowania. W lesie takim, zanim osiągnąłby on punkt względnej równowagi dynamicznej pomiędzy procesami starzenia, obumierania i odnawiania, mogłoby dojść do sytuacji, w której niektóre pokolenia byłyby reprezentowane w bardzo ograniczonym zakresie, co skutkowałoby powstaniem luki pokoleniowej w strukturze wiekowej. Wyrównanie tego stanu mogłoby zająć nawet kilka setek lat. Z gospodarczego punktu widzenia byłoby to trudne do zaakceptowania. Także od strony przyrodniczej, w warunkach funkcjonowania w przestrzeni leśnej „zniekształconej”, jaką bez wątpienia tworzą lasy gospodarcze, sytuacja taka mogłaby być trudna do przyjęcia, a zwłaszcza pogodzenia z aktualnymi normami prawnymi, zarówno na poziomie wspólnotowym, jak i krajowym. Wynika to z faktu, iż warunkiem utrzymania dużego zróżnicowania biologicznego jest obecność w przestrzeni przyrodniczej mozaiki wszystkich klas wieku, czyli przestrzennego zróżnicowania. Wiele gatunków ptaków, grzybów wielkoowocnikowych, porostów czy bezkręgowców związanych jest ze starodrzewami i przy wzroście ich powierzchni z pewnością będzie zwiększało swoją liczebność i rozpowszechnienie. Jednakże w okresie kiedy drzewostany obumrą, ze względu na brak dorastających starodrzewów gatunki te nie miałyby się dokąd przenieść. Zręby i młode drzewostany są również środowiskiem życia dla pewnej grupy gatunków roślin i zwierząt. Ważne jest więc z punktu widzenia ochrony przyrody, oraz zachowania równowagi biologicznej, utrzymanie właściwej struktury wiekowej drzewostanów. Jest to jednocześnie jedno z kluczowych zadań planowania urządzeniowego.

Plan określa również sposoby prowadzenia gospodarki leśnej. Ustalone w nim typy drzewostanów i składy upraw wynikają z terenowego rozpoznania warunków glebowo-siedliskowych i zbiorowisk roślinnych oraz próby dopasowania potrzeb gospodarczych do naturalnych składów zbiorowisk leśnych. Działania te sprzyjają niwelowaniu zniekształceń spowodowanych przez dawną gospodarkę leśną.

Zabiegi wykonywane w drzewostanach mają oczywiście wpływ na stan leśnych siedlisk przyrodniczych oraz na rośliny, grzyby i zwierzęta. Wpływ ten niejednokrotnie trudno jednoznacznie ocenić, tym bardziej, że ten sam zabieg na jeden gatunek może oddziaływać negatywnie, a na inny pozytywnie. Generalnie jednak gospodarka leśna, poprzez naśladowanie

w pewien sposób procesów naturalnie zachodzących w lasach (ich wyprzedzanie), nie powoduje znacząco negatywnych oddziaływań na większość gatunków lub siedlisk. W największym zakresie mogą one potencjalnie dotyczyć gatunków związanych ze starodrzewami, zamierającymi drzewami i drewnem martwych drzew z uwagi na oczywistą interferencję z utylitarnym wykorzystaniem drewna, wymuszającym usuwanie drzew zanim znacznie dojdzie do deprecjacji surowca związanego z ich starzeniem i obumieraniem. Niemniej jednak zapisy Programu ochrony przyrody dotyczące m.in. gospodarowania zasobami drewna martwych drzew, pozwalają w pewnym stopniu kolizję tę zniwelować.

Wykonywane w drzewostanach rębnie kształtują również strukturę wiekową drzewostanów, a także np. odtwarzają warunki, jakie kiedyś powstawały w trakcie lokalnych zdarzeń katastroficznych w postaci wiatrołomów, pożarów itp. Nie jest to odtworzenie idealne, ale na tyle skuteczne, że wiele gatunków zwierząt korzysta z tego rodzaju pojawiających się siedlisk. Są to np. owady ciepłolubne, żerujące na odsłoniętych pniach drzew czy korzystające z pojawiającej się na zrębach obficie roślinności porębowej lub efemerycznie powstających muraw napiaskowych. Nasłonecznione i otwarte tereny są miejscami chętnie wykorzystywanymi przez gady i niektóre ptaki, których wiele zasiedla także strefę ekotonową na granicy zrębów.

W ramach rębni częściowych, stopniowych i gniazdowych wykonywane są różnego typu cięcia przerzedzające drzewostan. Najczęściej są to tak zwane „gniazda”, czyli niewielkie powierzchnie, na których wycina się drzewostan i wprowadza młode pokolenie. Niejednokrotnie sprawdza się to do znacznego rozluźnienia zwarcia drzew, aby dopuścić do dna lasu więcej światła i zapewnić odpowiednie warunki wzrostu dla młodego pokolenia powstałego z naturalnego obsiewu lub podsadzania. Wycięte gniazda stwarzają substytut niewielkich polan leśnych, czy luk (będących charakterystycznym elementem lasów naturalnych), których istnienie zwiększa różnorodność gatunkową zwierząt związanych ze środowiskiem leśnym. Wiele gatunków ptaków czy nietoperzy żeruje właśnie na granicy lasu ze zrębem czy gniazdem, a tylko niektóre (np. muchołówka mała) ewidentnie unikają sąsiedztwa choćby niewielkich nieciągłości w pokryciu koron drzew. Z kolei przerzedzanie drzewostanów, jakie wykonuje się w niektórych rębniach złożonych, a także w trzebieżach, korzystnie wpływa na wiele ciepłolubnych gatunków roślin i zwierząt (np. pomocnik baldaszkowy, mącznica lekarska, większość gadów). Wpływa także na pojawianie się naturalnego odnowienia, które często bywa włączane później w skład młodego drzewostanu.

Częścią składową *projektu Planu* jest Program ochrony przyrody, w którym opisano modyfikacje zabiegów gospodarczych w taki sposób, aby jak najmniej szkodziły innym elementom przyrodniczym, np. zapis o konieczności pozostawiania biogrup i kęp na zrębach umożliwia ochronę gatunków, dla których akurat otwarta powierzchnia nie jest siedliskiem optymalnym.

Ważnym, pośrednim efektem realizacji *projektu Planu*, jest dostarczanie na rynek drewna – zasobu dość szybko odnawialnego, naturalnego, w całości biodegradowalnego, o dość szerokim zastosowaniu. Przetwórstwo drewna prowadzi do powstania m.in. celulozy i tak niezbędnego dziś papieru. Gdyby nie drewno, wiele przedmiotów codziennego użytku musiałoby być wytwarzanych z surowców sztucznych, przy znacznie większych obciążeniach dla środowiska podczas ich produkcji i utylizacji. Sporządzanie i realizacja planów urządzenia lasu przyczynia się do racjonalnego prognozowania wzrostu i pozyskania zasobów drewna, co zapewnia jego stały dopływ na rynek.

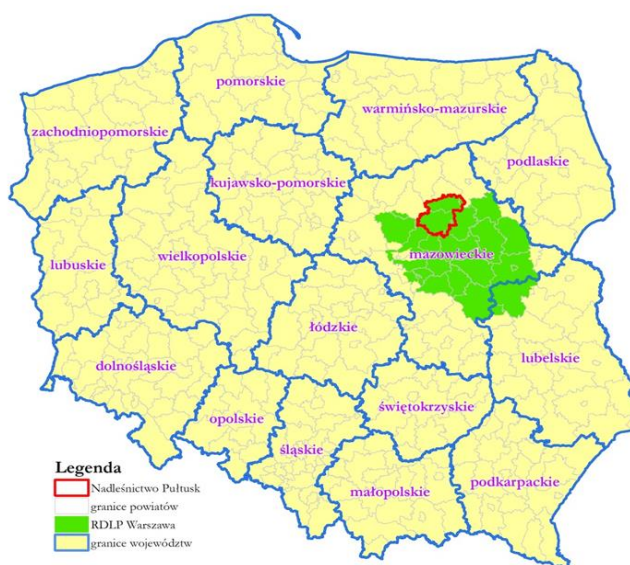
Podsumowując, prawidłowo wykonany Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Pułtusk wg Prognozy Oddziaływania na Środowisko sporządzony przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, w oparciu o zasadę wielofunkcyjności gospodarki leśnej, daje szansę nie tylko na utrzymanie wysokich walorów środowiska, ale także na poprawę stanu pewnych, często najbardziej zagrożonych jego elementów.

1.2. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA PUŁTUSK

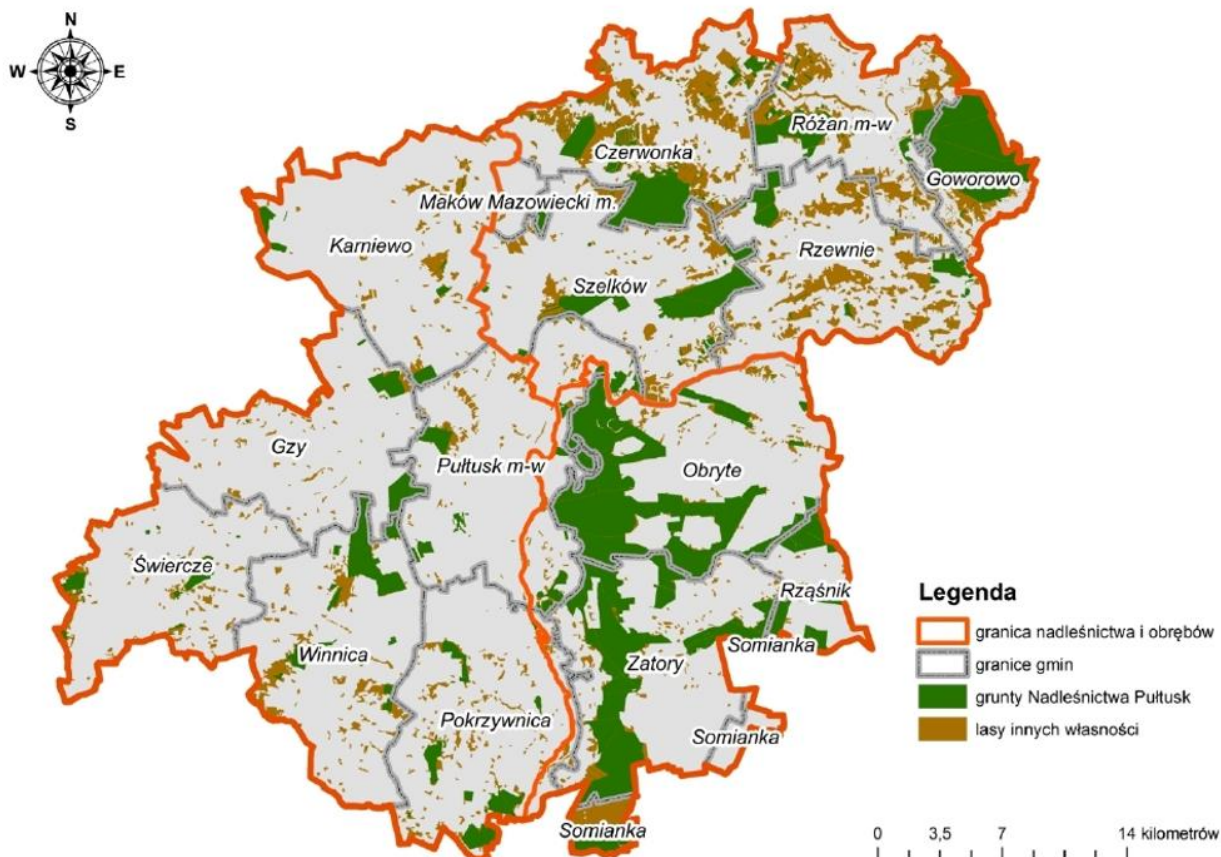
1.2.1. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA PUŁTUSK NA TLE PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO KRAJU

Podział administracyjny Lasów Państwowych nie opiera się na podziale administracyjnym państwa, ale również ma trójstopniową strukturę.

- Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
- 17 Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych
- 429 Nadleśnictw



1.2.2. POŁOŻENIE NADLEŚNICTWA PUŁTUSK WZGLĘDEM GRANIC GMIN



1.3. OPIS LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA

1.3.1. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI LASÓW, GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ LASÓW OCHRONNYCH WEDŁUG STANU NA 1.01.2024

POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha

2	1	2	7	0	5	7
---	---	---	---	---	---	---

w tym według obrębów leśnych:

1) LEMANY

1	0	5	4	6	8	3
---	---	---	---	---	---	---

2) PUŁTUSK

3	0	7	2	8	8
---	---	---	---	---	---

3) RÓŻAN

7	6	5	0	8	6
---	---	---	---	---	---

POWIERZCHNIA LASÓW – ha

2	0	7	8	0	0	1
---	---	---	---	---	---	---

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

– lasów stanowiących rezerwy przyrody

			5	6	7	8
--	--	--	---	---	---	---

– lasów uznanych za ochronne

	6	7	5	0	4	6
--	---	---	---	---	---	---

– pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

1	3	9	7	2	7	7
---	---	---	---	---	---	---

b) według grup kategorii użytkowania:

– gruntów zalesionych

1	9	8	9	2	1	0
---	---	---	---	---	---	---

– gruntów niezalesionych

		4	1	6	0	9
--	--	---	---	---	---	---

w tym: do odnowienia

		2	4	2	5	3
--	--	---	---	---	---	---

– gruntów związanych z gospodarką leśną

		4	7	1	8	2
--	--	---	---	---	---	---

POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW
(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha

		4	9	0	5	6
--	--	---	---	---	---	---

w tym: przeznaczonych do zalesienia

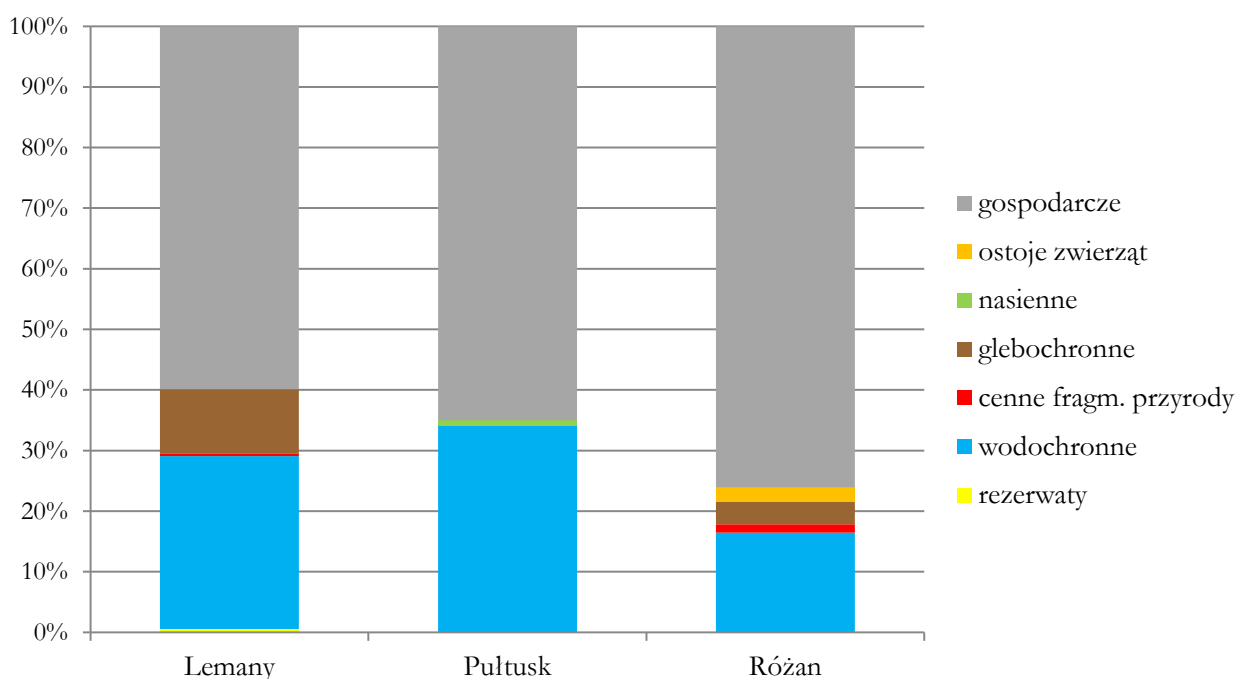
				3	0	0
--	--	--	--	---	---	---

1.3.2. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH WEDŁUG GŁÓWNYCH FUNKCJI LASU I KATEGORII OCHRONNOŚCI

Tab. 1. Powierzchnia lasu wg. funkcji w Nadleśnictwie Pułtusk

Kategoria lasu	Obręby			Nadleśnictwo	
	Lemany	Pułtusk	Różan		
	Powierzchnia [ha]				Udział
Rezerваты	56,78			56,78	0,23%
Lasy ochronne razem	3977,61	1030,35	1742,50	6750,46	33,2%
- wodochronne	2867,72	1005,32	1201,44	5074,48	25,0%
- cenne fragm. przyrody	40,58		100,87	141,45	0,7%
- glebochronne	1069,31		280,92	1350,23	6,7%
- nasienne		25,03		25,03	0,1%
- ostoje zwierząt			159,27	159,27	0,8%
Lasy gospodarcze	6024,75	1912,26	5563,94	13500,95	66,5%
Razem	10059,14	2942,61	7306,44	20308,19	100%

Ryc 1. Udział poszczególnych funkcji lasu w obrębach Nadleśnictwa Pułtusk





Warszawa, dnia 25.02.2004 r.

MINISTER ŚRODOWISKA*Czesław Śleziak*

DLIp – 0233 - 8 /04

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679 z późn. zm.) oraz art. 104 k.p.a., po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 12.02.2004 r., postanawia się, co następuje:

- I. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, o powierzchni łącznej 6 836 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Pułtusk w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie, położone wg stanu na dzień 01.01.1994 r., jak niżej:
 - 1) w obrębie leśnym Lemany, o powierzchni łącznej 4 062 ha, w tym:
 - a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej około 1 097 ha, w oddziałach: 373-391, 444-458, 469-480;
 - b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 2 758 ha, w oddziałach: 5-14, 17-34, 37-41, 45-46, 48-49, 54-57, 62-67, 77-80, 83-86, 94-98, 111, 113, 116-120, 124-126, 131-132, 142-144, 149-150, 152-155, 159-160, 166-171, 173, 180-181, 195-197, 199-200, 202, 211-215, 219-220, 225-227, 245-248, 261-264, 280-282, 286, 299, 302-308, 370, 396-397, 411, 414, 417-418, 423-424, 429-430;
 - c) lasy wodochronne, ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej około 166 ha, w oddziałach: 35-36, 39-41, 46, 48-49, 111, 140-141;
 - d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej około 41 ha, w oddziałach: 139, 309-310;
 - 2) w obrębie leśnym Pułtusk, o powierzchni łącznej 1 032 ha, w tym:
 - a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 1 007 ha, w oddziałach: 2-8, 12, 40, 42, 46, 50-51, 64-66, 71-79, 81-91, 93-99, 101, 114-117, 122-123, 126, 132-138 ;
 - b) lasy stanowiące drzewostany nasienne, o powierzchni łącznej około 25 ha, w oddziałach: 58-59;
 - 3) w obrębie leśnym Różan, o powierzchni łącznej 1 742 ha, w tym:
 - a) lasy glebochronne, o powierzchni łącznej około 281 ha, w oddziałach: 28, 31C, 42A, 42-44, 54-55, 112G, 177A;
 - b) lasy glebochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej - o powierzchni łącznej około 6 ha, w oddziale 42;
 - c) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 1 143 ha, w oddziałach: 1-2, 5-7, 10, 15-16, 20A, 20B, 21-22, 32-33, 40-41, 49-52, 53A, 53B, 57-59, 70-71, 75-76, 82, 112B, 112C, 112D, 112F, 112H, 113-115, 115A, 115B, 116-118, 122-123, 171-176, 185-191, 196-202, 209, 212-216;
 - d) lasy wodochronne, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej około 54 ha, w oddziałach: 40-41, 51-52, 70-71;
 - e) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej około 99 ha, w oddziałach: 9, 18, 142, 151, 167-170;
 - f) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, o powierzchni łącznej około 159 ha, w oddziałach: 13, 26, 60-61, 68-69.
- II. Szczegółową powierzchnię i lokalizację lasów ochronnych w poszczególnych kategoriach ochronności, określi plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Pułtusk na lata 2004 - 2013.
- III. Lasy wymienione w pkt. I, 1) lit. d – stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wyłącza się z użytkowania rębego

IV. Pozostałe lasy tego Nadleśnictwa, które dotychczas były uznane za ochronne, a nie wymienione w pkt. I, pozbawia się charakteru ochronnego.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2000 r. Nr 56, poz. 679 z późn. zm.) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, pismem z dnia 12.02.2004 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o uznanie za ochronne 6 836 ha lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Nadleśnictwa Pułtusk.

Przedkładany wniosek uzyskał pozytywną opinię Rad Gmin: Somianka, Winnica, Karniewo, Świercze, Rzewnie, Szeków, Czerwinka i Miasta Maków Mazowiecki na łączną powierzchnię 1 591 ha, co stanowi 23 % ogólnej powierzchni lasów ochronnych. Pozostałe Rady Gmin tj.: Obryte, Zatory, Rząśnik, Pułtusk, Gzy, Pokrzywnica, Goworowo i Różan nie nadesłały opinii w terminie wymaganym ustawą.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej (Dz. U. nr 67, poz. 337).

W związku z powyższym uwzględniono w całości wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Wydanie niniejszej Decyzji jest związane z potrzebą opracowania nowego planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Pułtusk na lata 2004 - 2013.

Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu, który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

Otrzymują:

1. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych - 3 egz.,
2. Urząd Gminy w Pułtusku - 1 egz.,
3. Urząd Gminy w Obrytem - 1 egz.,
4. Urząd Gminy w Zatorach - 1 egz.,
5. Urząd Gminy w Somiance - 1 egz.,
6. Urząd Gminy w Rząśniku - 1 egz.,
7. Urząd Gminy w Winnicy - 1 egz.,
8. Urząd Gminy w Karniewie - 1 egz.,
9. Urząd Gminy w Gzach - 1 egz.,
10. Urząd Gminy w Świerczach - 1 egz.,
11. Urząd Gminy w Pokrzywnicy - 1 egz.,
12. Urząd Gminy w Goworowie - 1 egz.,
13. Urząd Gminy w Różanie - 1 egz.,
14. Urząd Gminy w Rzewniu - 1 egz.,
15. Urząd Gminy w Szekowie - 1 egz.,
16. Urząd Gminy w Czerwonce - 1 egz.,
17. Urząd Miasta w Makowie Maz. - 1 egz.

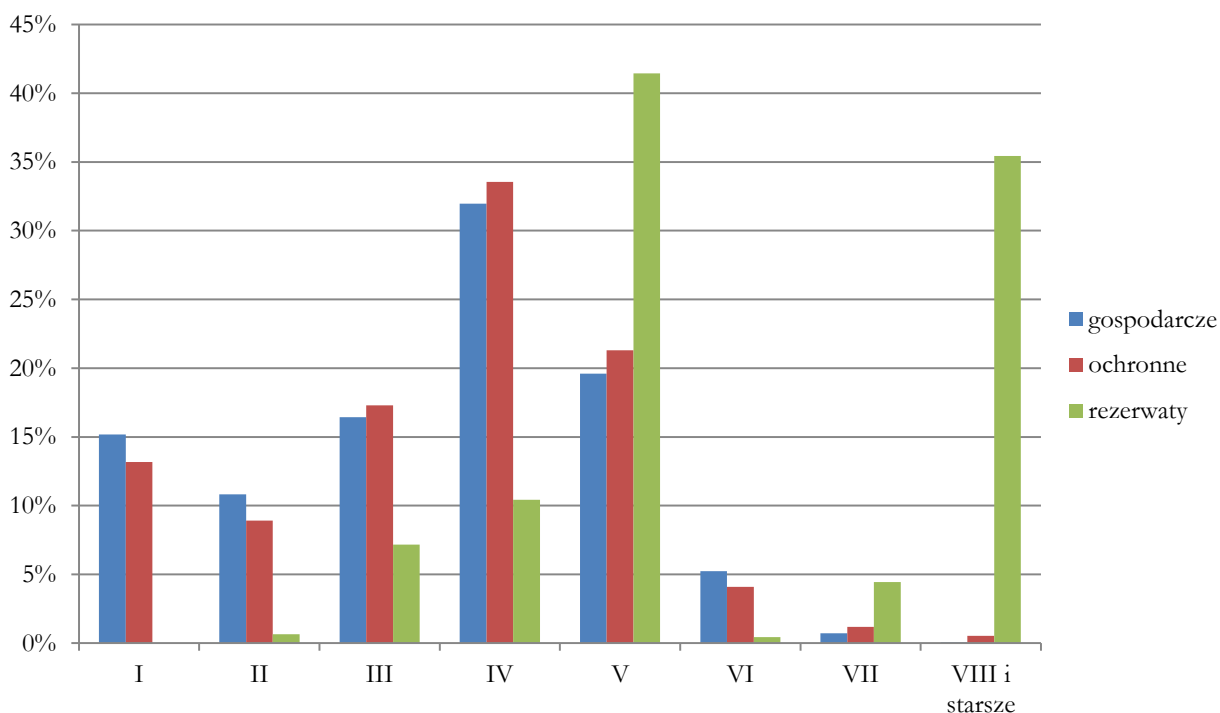


1.3.3. STRUKTURA WIEKOWA

Tab. 2. Zestawienie powierzchni drzewostanów wg klas wieku i funkcji lasu, wg gatunków rzeczywistych (ha)

Funkcja lasu	Klasa wieku								Łącznie
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII i starsze	
gospodarcze	1991,03	1447,88	2187,95	4251,15	2601,89	696,03	95,80	8,28	13280,01
ochronne	862,27	572,65	1134,08	2208,21	1400,06	268,90	75,79	34,36	6556,32
rezerwy		0,36	3,99	5,82	23,12	0,24	2,48	19,76	55,77
Razem	2853,30	2020,89	3326,02	6465,18	4025,07	965,17	174,07	62,40	19892,10

Ryc 2. Struktura wiekowa drzewostanów w nadleśnictwie wg klas wieku

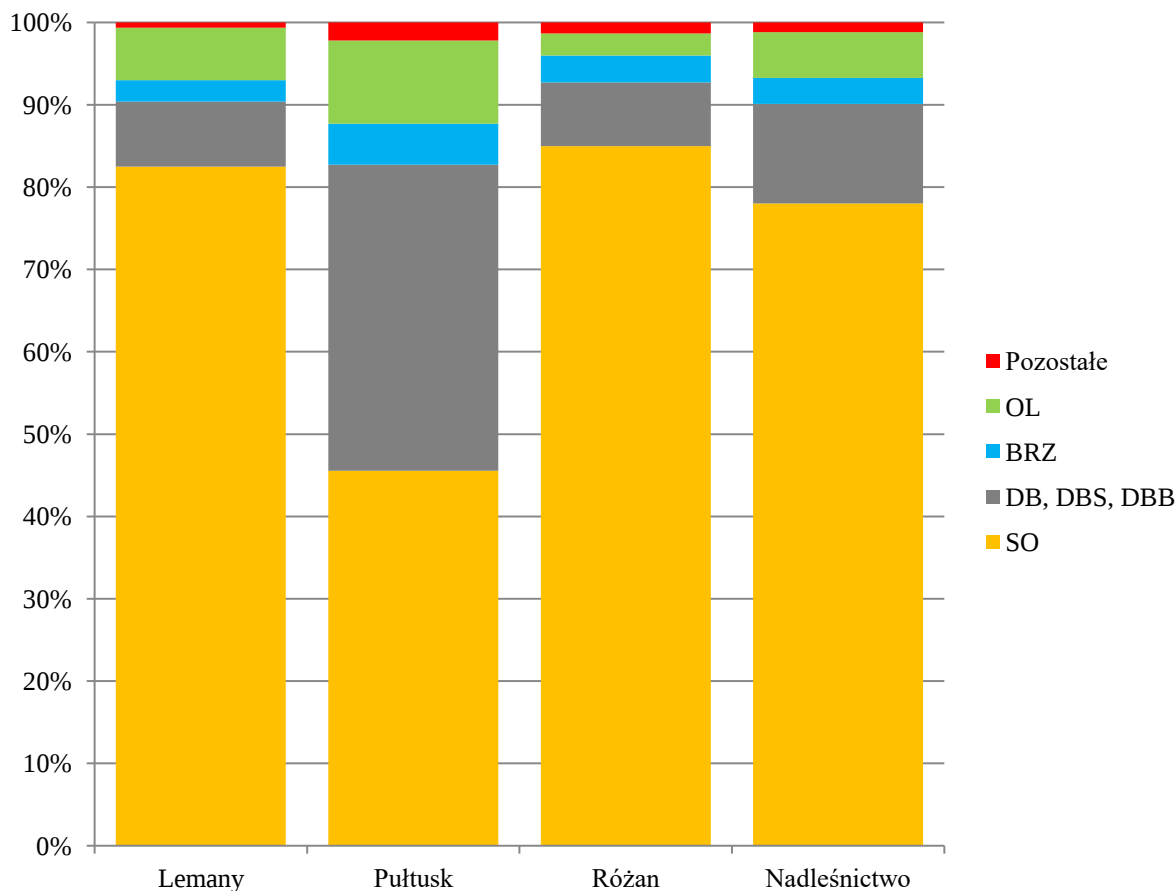


1.3.4. STRUKTURA GATUNKOWA

Tab. 3. Udział gatunków panujących

Bonitacja	Gatunki panujące					Razem	%
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb Lemany							
IA	2125,2					2125,2	21,75
I	3995,28	390,18	208,26	137,38	47,58	4778,68	48,9
II	1636,69	334,57	45,59	366,88	14,7	2398,43	24,54
III	254,99	46,04	1,67	98,89		401,59	4,11
IV	37,17	2,29		18,76		58,22	0,59
V	10,93					10,93	0,11
Razem	8060,26	773,08	255,52	621,91	62,28	9773,05	100
Obręb Pułtusk							
IA	516,52					516,52	17,79
I	726,87	666,8	144,59	52,72	50,56	1641,54	56,55
II	64,35	385,32		198,82	13,13	661,62	22,79
III	13,58	27,01		37		77,59	2,67
IV	0,71			5,08		5,79	0,2
Razem	1322,03	1079,13	144,59	293,62	63,69	2903,06	100
Obręb Różan							
IA	2254,05					2254,05	31,24
I	2998,97	296,24	205,91	66,71	71,95	3639,78	50,44
II	817,96	243,28	28,12	93,62	23,7	1206,68	16,72
III	61,18	9,11		32,81	0,53	103,63	1,44
IV		10,71		1,14		11,85	0,16
Razem	6132,16	559,34	234,03	194,28	96,18	7215,99	100
Nadleśnictwo Pułtusk							
IA	4895,77					4895,77	24,61
I	7721,12	1353,22	558,76	256,81	170,09	10060	50,57
II	2519	963,17	73,71	659,32	51,53	4266,73	21,45
III	329,75	82,16	1,67	168,7	0,53	582,81	2,93
IV	37,88	13		24,98		75,86	0,38
V	10,93					10,93	0,06
Razem	15514,45	2411,55	634,14	1109,81	222,15	19892,1	100

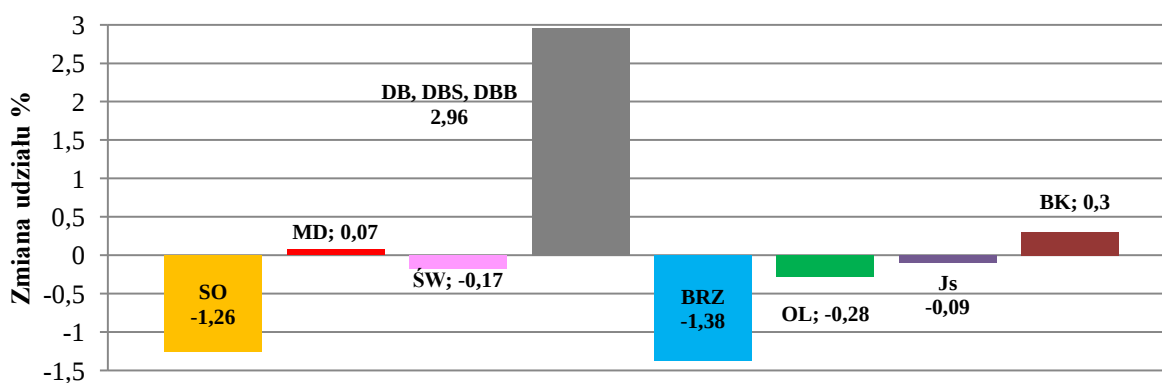
Ryc 3. *Udział gatunków panujących*



1.3.5. ZMIANY W STRUKTURZE GATUNKOWEJ

Trwająca w ostatnich dekadach zmiana sposobu prowadzenia gospodarki leśnej poprzez jej dostosowanie do wymogów ochrony przyrody spowodowała poprawę (zwiększenie) bogactwa gatunkowego drzewostanów.

Ryc 4. *Zmiana udziału % powierzchni gatunków panujących w latach 2014-2024*



1.3.6. ANALIZA GOSPODARKI PRZESZŁEJ

Tab. 4. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres

Lata	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszylw	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne	
	płatowiny, halizny, zrzęby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	podszycia	dolesienia luk i przerzedzeń								
ha													
	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	km
2014	66,48	0,42	70,01	-	0,32	27,19	-	613,22	71,28	78,98	242,26	-	
2015	81,14	-	72,50	-	0,85	17,09	-	165,01	75,63	193,65	177,03	-	
2016	57,38	-	101,43	-	1,77	21,39	-	235,27	119,13	150,75	140,49	-	
2017	76,57	0,24	86,43	-	0,95	35,44	-	270,05	156,15	255,26	185,65	-	
2018	111,37	-	97,42	-	0,91	27,60	-	220,51	157,33	232,41	232,87	-	
2019	131,61	-	136,12	-	0,21	31,50	-	204,89	134,56	193,66	366,44	-	
2020	75,84	-	111,87	-	-	24,97	-	209,31	128,96	142,65	205,86	-	
2021	161,44	-	119,10	-	-	35,41	-	211,48	175,38	89,38	129,46	-	
2022	111,83	-	98,96	-	-	21,94	-	211,10	145,41	94,90	194,12	-	
2023	147,73	0,96	100,23	-	-	33,89	-	224,15	240,71	119,30	227,70	-	
Razem	1021,29	1,62	994,07	-	5,01	276,68	-	2564,99	1404,54	1550,94	2101,88	-	
Orientacyjne zadania na ubiegły okres	1209,10	0,00	1119,53	-	2,30	426,03	-	650,96	1144,61	1103,40	2189,01	-	
% wykonania	84,47		88,79	-	217,83	64,94	-	394,03	122,71	140,56	96,02	-	

Tab. 5. Porównanie parametrów w Nadleśnictwie Pułtusk w poszczególnych okresach

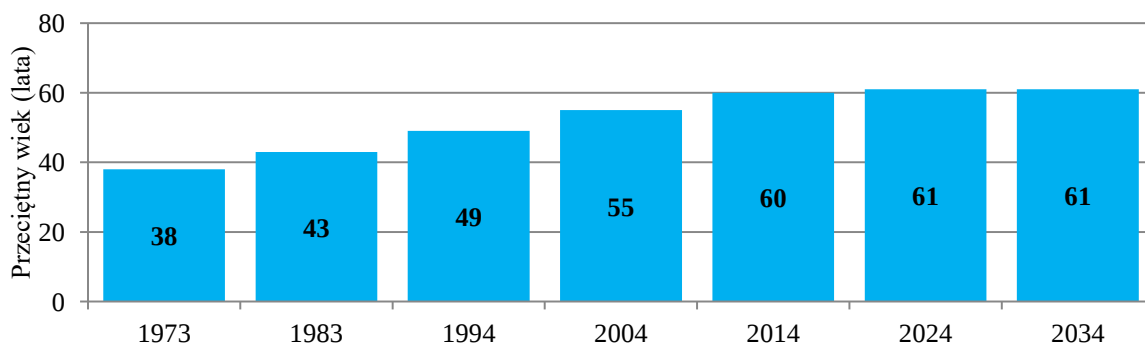
Wskaźniki zasobów		01.01.1973	01.01.1983	01.01.1994	01.01.2004	01.01.2014	01.01.2024	01.01.2034 (prognoza)
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona			20228,38	20225,9	20312,96	20340,91	20308,19	20311,19
Zasoby miąższości w tys. m ³			2427	3504	4428	5385	5276	5013
Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha w klasie wieku m ³	IIa	89	109	91	104	144	129	62
	IIb	147	172	164	176	192	198	201
	IIIa	201	220	232	234	241	239	232
	IIIb	205	272	286	264	292	275	251
	IVa	226	286	321	292	307	314	284
	IVb	244	285	345	324	340	336	317
	Va	261	303	329	340	363	374	348
	Vb	241	323	366	326	395	404	389
	VI	214	278	339	339	405	427	423
	VII i st.	201	259	322	314	356	429	412
	KO	-	-	184	242	278	255	283
	KDO	-	-	258	221	306	312	298
Przeciętna zasobność na 1 ha (pow leśnej zal. i niezal.)		120	173	218	237	265	260	237
Przeciętny wiek (lat)		38	43	49	55	60	61	61
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha - tablicowy			4,26	7,07	6,78	6,31	6,06	X
Przeciętna roczna miąższość użytków rębnych brutto na 1 ha za okres ubiegły			0,9	0,89	1,02	2,71	4,07	3,92
Przeciętna roczna miąższość użytków przedrębnych brutto na 1 ha za okres ubiegły			1,09	1,68	2,32	3,31	3,79	3,26
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha			7,29	6,66	5,24	8,9	7,37	X

W ubiegłym okresie gospodarczym powierzchnia Nadleśnictwa ulegała ciągłym zmianom in plus oraz in minus. Sumarycznie powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona zmniejszyła się o 32, 72 ha. W ramach zmiany zasięgu terytorialnego niektórych nadleśnictw do zasobów Nadleśnictwa Płońsk przekazano 151,36 ha. Na przestrzeni ostatnich 5 lat Nadleśnictwo Pułtusk zakupiło 106,05 ha lasu.

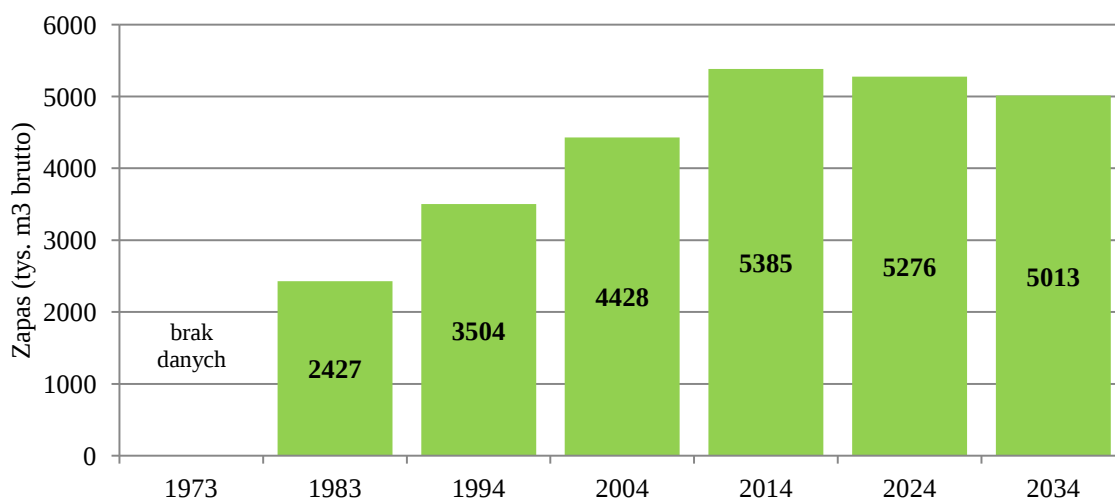
W niniejszym planie (wg stanu na 1 stycznia 2024 r.) opisano rozbieżności polegające na zmianie użytku nieleśnego w drzewostan (9,7282 ha). Znacząco wzrosła powierzchnia leśna niezalesiona: z 256,86 do 416,09 ha – ma to oczywisty wpływ na podstawowe wskaźniki tj.: przeciętny wiek i zasobność. Zmiana ta podyktowana jest także korzystnym z przyrodniczego punktu widzenia wykorzystaniem naturalnych procesów przy odnowieniu lasu.

Aktualnie zapas Nadleśnictwa wynosi 5 275 863 m³ i w porównaniu do ubiegłego dziesięciolecia jest na zbliżonym poziomie. Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej) wynosi obecnie 260 m³, a przeciętny wiek wzrósł z 60 do 61 lat.

Ryc 5. Przeciętny wiek na przestrzeni lat



Ryc 6. Zapas na przestrzeni lat



1.3.7. STAN ZDROWOTNY

Na stan zdrowotny i sanitarny lasu w mijającym dziesięcioleciu miały wpływ zarówno czynniki biotyczne jak i abiotyczne. Spośród czynników abiotycznych wyróżniają się zdarzenia z 2016, 2018 i 2022 roku kiedy lasy zostały nawiedzone przez silne wiatry. Udział pozyskanych wiatrołomów stanowił odpowiednio 41%, 61% i 95% ogółu pozyskania posuszu, złomów i wywrotów. Wiele drzewostanów nadal jest osłabionych z powodu podtopień, które miały miejsce w latach 2010-2013 wskutek opadów atmosferycznych i „cofki” z rzeki Narew i były bardziej podatne na szkodniki owadzie, choroby grzybowe i rośliny półpasożytnicze. Maksymalna powierzchnia drzewostanów podtopionych w latach PUL rew. IV wynosiła ponad 2 tys. ha.

W latach 2014-2023 odnotowano uszkodzenia powodowane przez szkodniki wtórne gatunków iglastych zwłaszcza kornika ostrozębnego. Zwiększone pozyskanie posuszu sosnowego zasiedlonego wystąpiło w latach 2019, 2020 i wyniosło sumarycznie 2 880 m³. Posusz usuwany był na bieżąco podczas zabiegów sanitarnych. Sosna ze względu na zasiedlenie przez szkodniki wtórne i wydzielanie się posuszu z przyczyn abiotycznych (wahania poziomu wód gruntowych zwłaszcza susze, wysokie temperatury) stanowiła największy udział w drewnie pozyskanym w trakcie porządkowania sanitarnego lasu. W roku 2016 zaznaczyło się nieznacznie zwiększone pozyskanie posuszu zasiedlonego świerkowego przez kornika drukarza i korniki towarzyszące w wyniku osłabienia drzewostanów wskutek wahań poziomu wód gruntowych (susza 2015 r.). Wielkość pozyskiwanego posuszu, złomów i wywrotów w latach 2014-2023 zestawiono na podstawie „Wykazu posuszu, złomów i wywrotów” pozyskanych w m³ według tabeli 6.

Ryc 7. Podtopienia w Leśnictwie Popławy



Tab. 6. Wykaz posuszu, złomów i wyrotów

Rok	Pozyskanie posuszu, wywrotów i złomów							Ogółem pozyskanie drewna [m3]
	posusz				złomy i wywroty		Ogółem [m3]	
	iglasty [m3]	liściasty [m3]	ogółem [m3]	%*	[m3]	%*		
2014	4 489,26	3 637,41	8 126,67	69,02	3 647,42	30,98	11 774,09	125 586,39
2015	7 548,13	4199,06	11 747,19	70,46	4 924,96	29,54	16 672,15	121 999,33
2016	11 485,84	5038,23	16 524,07	58,53	11 707,44	41,47	28 231,51	123 290,83
2017	8 652,75	2096,61	10 749,36	64,92	5 808,34	35,08	16 557,70	123 982,57
2018	4 057,76	2310,48	6 368,24	38,83	10 030,12	61,17	16 398,36	128 501,81
2019	5 112,62	3782,67	8 895,29	65,44	4697,81	34,56	13 593,10	138 880,00
2020	7 469,61	2853,15	10 322,76	79,1	2727,79	20,9	13 050,55	138 500,00
2021	1 770,71	970,09	2 740,80	33,78	5373,34	66,22	8 114,14	128 056,75
2022	375,63	516,89	892,52	4,61	18454,7	95,39	19 347,22	136 260,56
2023	5 915,35	918,06	6 833,41	77,13	2026,51	22,87	8 859,92	113 000,00

W wyniku gradacji opiętków w drzewostanach dębowych w latach 2004-2007 zostało usunięte zasiedlone drewno w ilości około 40 tys m³:

- 2004 – 5 700 m³
- 2005 – 8 300 m³
- 2006 – 18 800 m³
- 2007 – 6 600 m³
- 2008 – 1 000 m³

Zabiegi agrolotnicze na imago chrabąszcza

- 2021 r. – 875 ha,
- 2020 r. – 351 ha.

Zabiegi naziemne na imago chrabąszcza

- 2021 r. – 9,8 ha,
- 2020 r. – 7,9 ha.

Zabieg agrolotniczy na brudnicę mniszkę

- 2019 r. - 3502 ha.

Zabieg agrolotniczy na strzygonię choinówkę

- 2024 r. – 1244 ha

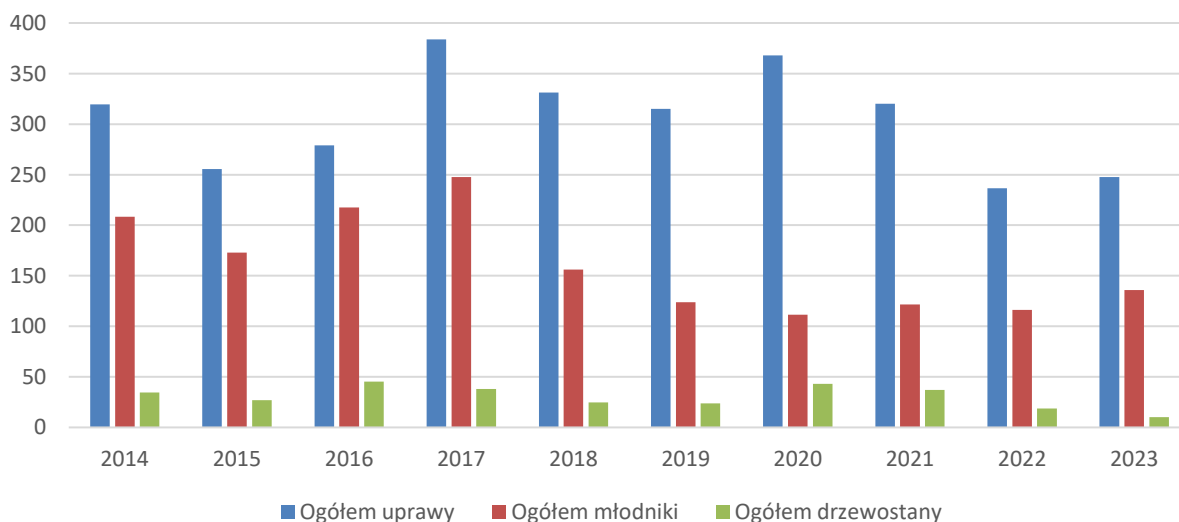
1.3.8. SZKODY

Średnioroczny rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w uprawach i młodnikach wynosi około 467 ha. Najistotniejsze szkody - powyżej 40% uszkodzonych drzew mają miejsce w uprawach leśnych, gdzie drzewka są zwykle zgryzane. Najczęściej notowanym rodzajem uszkodzeń jest zgryzanie, następnie spalowanie, w dalszej kolejności inne uszkodzenia. Coraz większe znaczenie mają uszkodzenia powodowane przez bobry, są to głównie podtopienia, a lokalnie - ścinanie drzew. Zestawienie zinwentaryzowanych przez Nadleśnictwo szkód od zwierzyny w upływającym dziesięcioleciu przedstawia poniższa tabela:

Tab. 7. Powierzchniowy rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w latach 2014-2023

Rok	Uprawy		Młodniki		Drzewostany	
	21-40%	pow.40%	21-40%	pow.40%	21-40%	pow.40%
2014	233,68	85,75	144,73	63,65	17,18	17,39
2015	199,15	56,31	129,82	42,96	13,23	13,68
2016	183,27	95,66	181,35	36,21	28,99	16,36
2017	289,4	94,49	204,67	42,84	16,68	21,43
2018	252,85	78,46	133,16	22,87	14,47	10,35
2019	258,21	56,76	98,7	25,17	9,61	14,02
2020	263,68	104,13	81,09	30,26	35,51	7,65
2021	213,94	106,06	91,09	30,68	19,99	17,21
2022	184,00	52,58	108,80	7,59	11,80	6,97
2023	167,01	80,74	126,43	9,29	8,30	1,95

Ryc 8. Sumaryczna powierzchnia z uszkodzeniami od 21 do 100% w uprawach, młodnikach i drzewostanach w latach 2013-2023



1.4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

1.4.1. FORMY OCHRONY PRZYRODY

Spśród form ochrony przyrody określonych w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody na terenie nadleśnictwa nie znajdują się parki narodowe, stanowiska dokumentacyjne oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Zestawienie form ochrony występujących na terenie nadleśnictwa i ich powierzchni zawiera tabela 8, natomiast ich przestrzenne rozmieszczenie przedstawia rycina 9.

Tab. 8. Zestawienie liczby i powierzchni form ochrony przyrody w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa

Rodzaj formy ochrony przyrody	Grunty w zarządzie Nadleśnictwa		Poza gruntami w zarządzie Nadleśnictwa		Łącznie w granicach Nadleśnictwa	
	liczba	pow. [ha]	liczba	pow. [ha]	liczba*	pow. [ha]
Rezerваты przyrody	4	58,85	2	113,5	5	172,35
Parki krajobrazowe	1	400,8	1	2827,5	1	3228,3
Otuliny parków krajobrazowych	1	6,11	1	2457,59	1	2463,69
Obszary siedliskowe Natura 2000**	1	72,59	2	2100,76	2	2173,35
Obszary ptasie Natura 2000	2	10048,82	3	15952,49	3	26001,31
Obszary chronionego krajobrazu	1	2150,9	1	8838,03	1	10988,93
Użytki ekologiczne	16	12,06	-	0	16	12,06
Pomniki przyrody	32	-	42	-	74	-
Ochrona gatunkowa – strefy ochrony	9	415,29	-	0	9	415,29

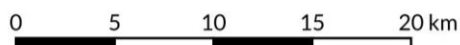
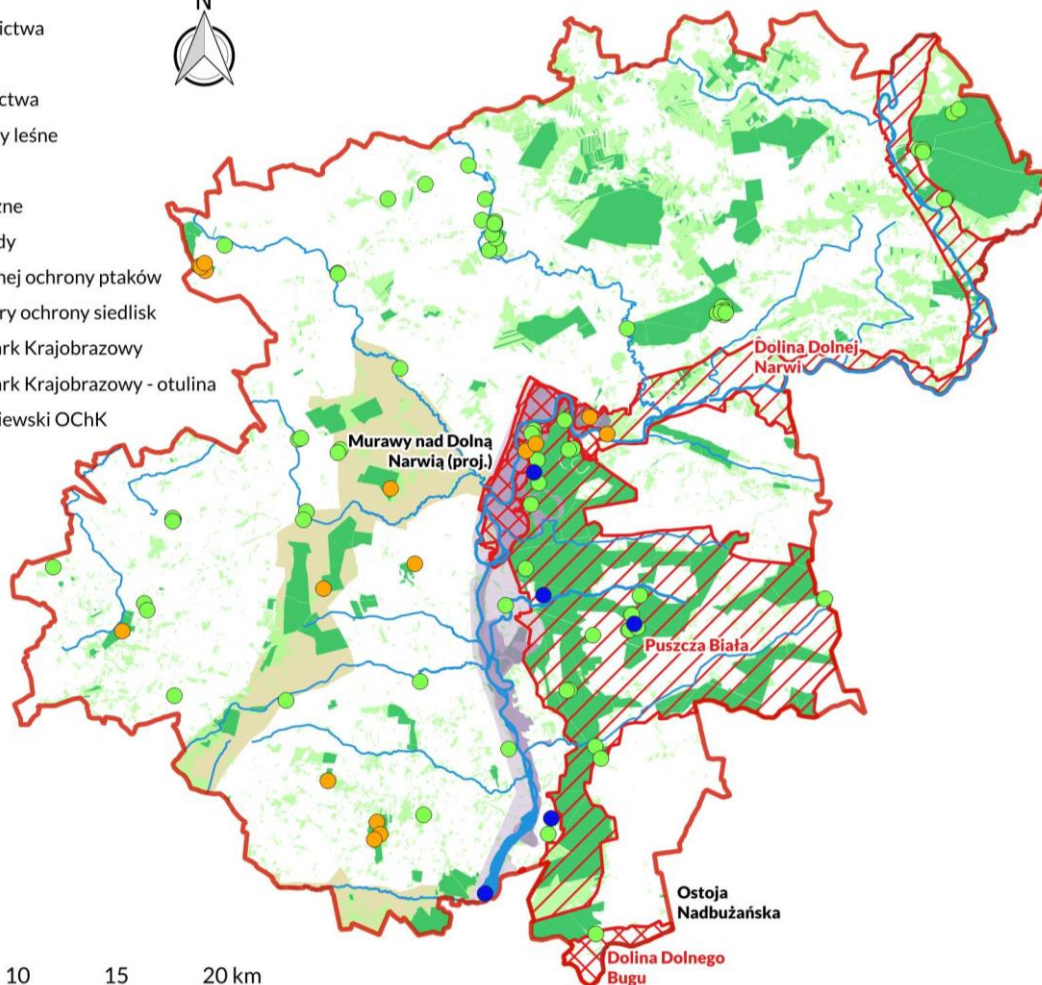
* Liczba form łącznie jest mniejsza w części kategorii niż suma z dwóch kolumn, ponieważ część obszarowych form ochrony znajduje się zarówno na gruntach nadleśnictwa, jak i poza nimi.

** Włącznie z projektowanym obszarem PLH140060 Murawy nad Dolną Narwią.

Ryc 9. Mapa form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Pułtusk

Legenda

- granica nadleśnictwa
- rzeki
- grunty nadleśnictwa
- pozostałe tereny leśne
- rezerваты
- użytki ekologiczne
- pomniki przyrody
- obszary specjalnej ochrony ptaków
- specjalne obszary ochrony siedlisk
- Nadbużański Park Krajobrazowy
- Nadbużański Park Krajobrazowy - otulina
- Nasielsko-Karniewski OChK



1.4.2. REZERWATY PRZYRODY

Zgodnie z art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, rezerwat przyrody obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Na terenie nadleśnictwa znajduje się 5 rezerwatów przyrody. 3 z nich to rezerваты leśne leżące na gruntach w zarządzie nadleśnictwa: Bartnia, Popławy i Wielgolas. Czwarty – Stawinoga – leży częściowo na gruntach nadleśnictwa, ale jego większa część znajduje się poza nimi. Wszystkie cztery znajdują się w obrębie Lemany. Całkowicie poza gruntami nadleśnictwa leży rezerwat faunistyczny Dzierżenińska Kępa, obejmujący wyspę na Narwi. Rezerваты nie mają wyznaczonej otuliny, choć plan ochrony rezerwatu Stawinoga zawiera „obszar wskazany”, częściowo obejmujący również grunty nadleśnictwa.

Tab. 9. Zestawienie rezerwatów przyrody znajdujących się na gruntach nadleśnictwa

Lp.	Nazwa rezerwatu	Rok powstania	Leśnictwo, Gmina	Powierzchnia [ha]	
			(leśnictwo, wydziele- nia)	wg aktu powołującego	wg PUL
1	Bartnia	1977	Zambski, Obryte	14,6	14,6
			45g,		
			46b, c, d, ~a		
2	Popławy	1977	Popławy, Obryte	6,28	6,28
			241c, ~a, ~b		
3	Wielgolas	1982	Wielgolas, Zatory	6,73	6,73
			249g, ~b		
4	Stawinoga	1982	Zatory, Zatory	146,51 (w tym 31,24 ha na gruntach nadleśnictwa)	31,24
			430a-d, f-h, l, ~c, ~d, ~f, ~g; 431 (cały oddział)		
Razem na gruntach nadleśnictwa				58,85	58,85

Tab. 10. Zestawienie rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie nadleśnictwa, ale poza jego gruntami

Lp.	Nazwa rezerwatu	Rok powstania	Lokalizacja (gmina, wieś)	Powierzchnia wg aktu powołującego [ha]
1	Stawinoga	1982	Zatory, Stawinoga	146,51 (w tym 112,3 poza gruntami n-ctwa)
2	Dzierżeńska Kępa	1991	Pokrzywnica, Dzierżenin	1,2
Razem poza gruntami nadleśnictwa				113,5

1.4.3. NADBUŻAŃSKI PARK KRAJOBRAZOWY

Nadbużański Park Krajobrazowy został utworzony w 1993 roku, a obecnie obowiązujące akty prawne regulujące funkcjonowanie parku zostały wydane w 2005 roku. Celem ochrony wartości przyrodniczych parku jest m.in. zachowanie swobodnie meandrującej rzeki Bug, pozostałości dużych kompleksów leśnych, muraw napiaskowych. Park składa się z trzech części. Dwie z nich obejmują lewobrzeżną dolinę dolnego Bugu, od ujścia rzeki Tocznej do ujścia Liwca. Trzecia część parku, utworzona w 1994 roku, obejmuje dolinę dolnej Narwi od Zambsk Kościelnych do Stawinogi. Ta część w całości znajduje się na terenie Nadleśnictwa Pułtusk. NPK jest trzecim największym parkiem krajobrazowym w Polsce. Zajmuje powierzchnię 74 136,50 ha, a wraz z otuliną – 113 671,70 ha. Jednak część znajdująca się na terenie nadleśnictwa ma powierzchnię tylko 3 228,30 ha (oraz 2 463,69 ha otuliny), w tym 400,8 ha na gruntach nadleśnictwa (oraz 6,11 ha w otulinie). Powierzchnie te znajdują się na terenie gmin : **Obryte, Pokrzywnica, oraz Pułtusk**.

Największym walorem przyrodniczym parku są doliny dwóch dużych nizinnych rzek – Bugu i Narwi – o dużym stopniu naturalności, nieregulowanych, z licznymi meandrami, starorzeczami i obszarami zalewowymi. W dolinach i ich sąsiedztwie wciąż obecny jest tradycyjny krajobraz rolniczy. W części nadbużańskiej parku istotnym walorem są również pozostałości dużych kompleksów leśnych; w dolinie Narwi tylko niewielki fragment lasów wchodzi w obszar parku.

1.4.4. OBSZARY NATURA 2000

Na terenie nadleśnictwa znajduje się łącznie 5 obszarów Natura 2000, w tym jeden projektowany.

Obszary specjalnej ochrony ptaków:

- **Puszcza Biała PLB140007 (na terenie gmin: Obryte, Pułtusk, Rząśnik, Somianka, Zatory)**
 - **Dolina Dolnej Narwi PLB140014 (na terenie gmin: Goworowo, Obryte, Pułtusk, Różan, Rzewnie, Szeków)**
 - **Dolina Dolnego Bugu PLB140001 (na terenie gminy Somianka)**
- Specjalne obszary ochrony siedlisk:
- **Ostoja Nadbużańska PLH140011 (na terenie gminy Somianka)**
 - **Murawy nad Dolną Narwią PLH140060 (projektowany) – gminy Obryte i Pułtusk**

Obszary ptasie: Puszcza Biała i Dolina Dolnej Narwi obejmują część gruntów Nadleśnictwa, natomiast obszar Dolina Dolnego Bugu tylko do nich przylega. Specjalny obszar ochrony siedlisk Ostoja Nadbużańska w granicach nadleśnictwa pokrywa się z OSO Dolina Dolnego Bugu. Jest to jedyny zatwierdzony SOO na terenie Nadleśnictwa, jednak aktualnie trwają prace nad

zatwierdzeniem kolejnego: Murawy nad Dolną Narwią. Obszar ten będzie wg projektu obejmować również grunty nadleśnictwa. Od południa z terenem nadleśnictwa graniczy SOO Świetliste dąbrowy i grądy w Jabłonnej PLH140045, jednak nie sąsiaduje on bezpośrednio z gruntami nadleśnictwa.

Łącznie na terenie nadleśnictwa obszary Natura 2000 zajmują (włącznie z SOO Murawy nad Dolną Narwią) 26 035,32 ha, w tym 10 121,41 ha gruntów zarządzanych przez Nadleśnictwo.

1.4.5. OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU

Na terenie nadleśnictwa znajduje się jeden obszar chronionego krajobrazu: Nasielsko-Karniewski OChK. Został powołany w 1990 roku, obecnie jego funkcjonowanie reguluje zarządzenie z 2005 roku, a w 2013 roku przeszedł pod nadzór Marszałka Województwa Mazowieckiego. Znajduje się on na terenie powiatów pułtuskiego i makowskiego (teren nadleśnictwa) oraz nowodworskiego (poza terenem nadleśnictwa) – jest to południowo-zachodnia część nadleśnictwa, w całości w obrębie Pułtusk. OChK zajmuje powierzchnię 14 586,10 ha. Z tego 10 988,93 ha znajduje się na terenie nadleśnictwa, w tym 2 150,90 ha na jego gruntach. Obszar obejmuje fragment Wysoczyzny Ciechanowskiej z ostałcami wzgórz morenowych i kemowych i kompleksami leśnymi – największe kompleksy obrębu Pułtusk wchodzą w skład obszaru. Tereny te znajdują się na terenie gmin: **Gzy, Karniewo, Pokrzywnica, Pułtusk, Winnica**. Akt regulujący funkcjonowanie obszaru wprowadza ustalenia dotyczące ochrony ekosystemów leśnych, a także określa zakazy obowiązujące na terenie obszaru.

1.4.6. UŻYTKI EKOLOGICZNE

Wszystkie użytki ekologiczne na terenie nadleśnictwa zostały ustanowione jednym aktem w 1996 roku, a aktualnie ich funkcjonowanie reguluje rozporządzenie z 2005 roku. Wszystkie znajdują się na gruntach nadleśnictwa. Jest to 16 użytków ekologicznych, z czego 12 znajduje się w obrębie Pułtusk, 2 w obrębie Różan i 2 w obrębie Lemany. Łącznie zajmują 12,06 ha. Jest to łącznie 17 wydziełów – użytek 423 obejmuje 2 wydzienienia. Użytek 425 to łąka świeża; pozostałe użytki to mniej lub bardziej zarastające bagna. Wykaz użytków znajduje się w tabeli 11.

Tab. 11. Wykaz użytków ekologicznych znajdujących się na gruntach nadleśnictwa

Lp.	Nazwa	Gmina Leśnictwo	Lokalizacja (wydzielenie)	Pow. [ha]	Ewidencja	Uwagi
1	użytek 209	Karniewo Lipniki	7f	0,70	E-N	
2	użytek 210		7k	0,25	E-N	
3	użytek 211		8f	0,38	E-N	
4	użytek 212		8g	0,32	E-N	
5	użytek 420	Pułtusk	173f	0,36	E-N	
6	użytek 421	Magnuszew	174c	0,20	E-N	zmieniony kształt wydzielenia
7	użytek 422	Pułtusk Lipniki	37d	0,68	E-N	zmieniony kształt wydzielenia
8	użytek 423	Pułtusk Pokrzywnica	87b	0,37	E-LZ	zmieniony kształt wydzielenia
			87f	0,20	E-N	zmieniony kształt wydzielenia; rozbieżność powierzchni o 0,01 ha wynikająca z zaokrąglenia
9	użytek 424	Pułtusk	29b	0,87	E-N	
10	użytek 425	Zambski	29o	2,06	E-PS	
11	użytek 426	Winnica Lipniki	59l	0,23	E-N	
12	użytek 427	Winnica Pokrzywnica	123i	1,00	E-N	minimalnie przesunięte granice
13	użytek 428	Świercze Bulkowo	98f	1,49	E-N	
14	użytek 429	Pokrzywnica Pokrzywnica	134c	0,47	E-N	
15	użytek 430		135c	0,67	E-N	
16	użytek 431		135h	1,81	E-N	błędnie zaznaczone wydzielenie w Geoserwisie GDOŚ (135g)
Razem				12,06		

1.4.7. POMNIKI PRZYRODY

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody oraz ich skupienia, chronione prawnie ze względu na szczególne znaczenie naukowe, estetyczne, historyczno-pamiętkowe, czy też swoiste cechy krajobrazu. Na gruntach Nadleśnictwa Pułtusk znajdują się 32 pomniki przyrody. Są to drzewa lub grupy drzew, łącznie 88 drzew. Poza 3 grupami drzew innych gatunków (modrzew polski, modrzew europejski, topola biała) wszystkie pozostałe pomniki to dęby, przy czym 17 z nich jest martwych, w tym 7 przewróconych.

1.4.8. STREFY OCHRONNE PTAKÓW

Obecnie na terenie nadleśnictwa znajduje się 9 stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków:

Tab. 12. Zestawienie stref ochronnych ptaków w nadleśnictwie

Leśnictwo	Gatunek chroniony
Zambski	Bielik
Zambski	Bocian czarny
Grabowiec	Bielik
Wielgolas	Bocian czarny
Pokrzywnica	Bocian czarny
Jurgi	Bocian czarny
Kaszewiec	Orlik krzykliwy
Magnuszew	Bocian czarny
Wąski Las	Kania ruda

1.4.9. OCHRONA GATUNKOWA

Informacje o występowaniu na gruntach Nadleśnictwa chronionych gatunków uzyskano głównie z corocznie weryfikowanego przez Nadleśnictwo wykazu gatunków chronionych. Część informacji o występowaniu chronionych gatunków uzyskano także podczas taksacji drzewostanów w terenie oraz dostępnych inwentaryzacji przeprowadzonych dla obszarów Natura 2000 (OSO Dolnej Narwi, OSO Puszcza Biała).

Tab. 13. Zestawienie chronionych i lokalnie cennych gatunków stwierdzonych lub występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach nadleśnictwa

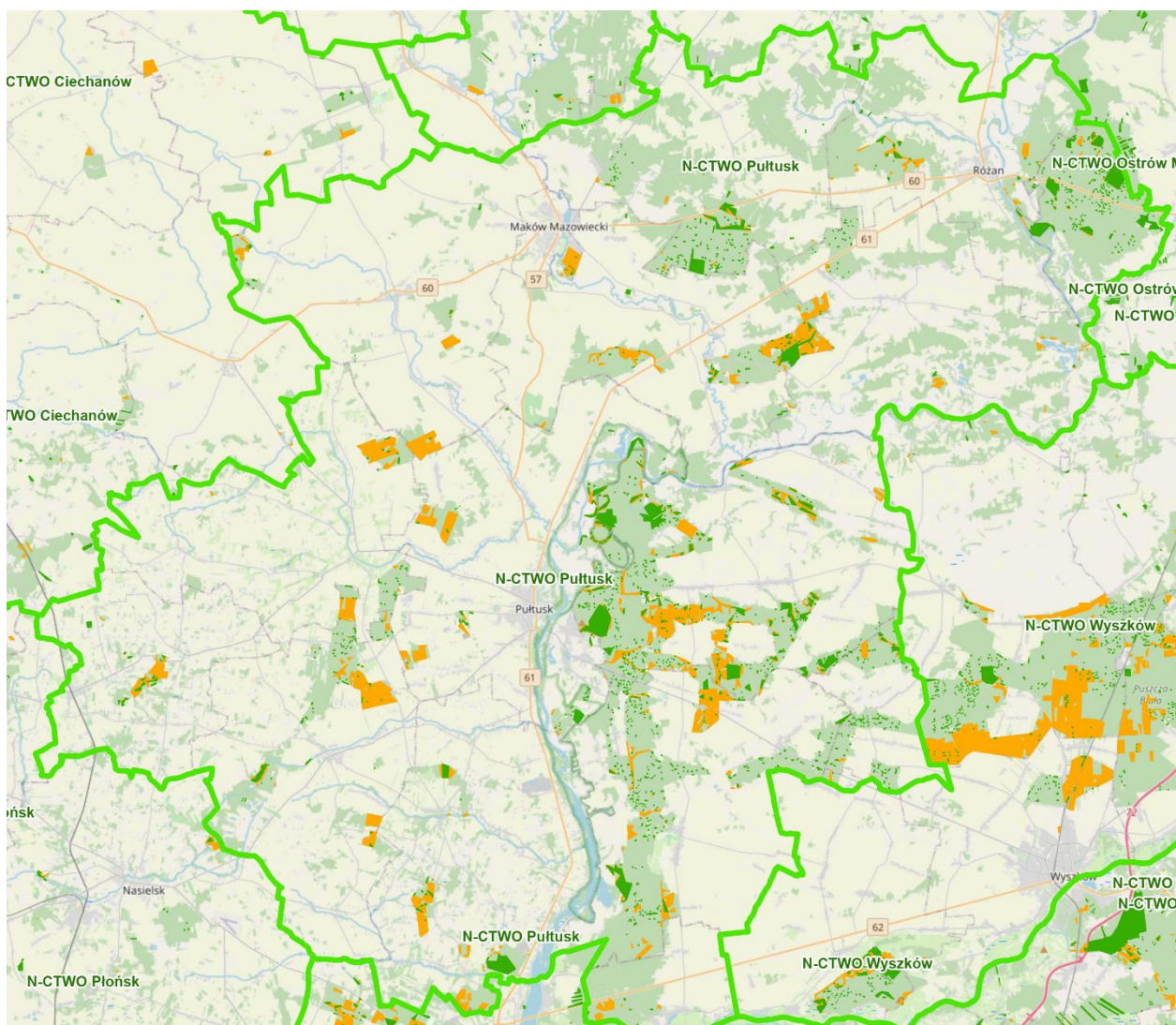
Grupa systematyczna	Liczba gatunków	Podlegające ochronie ścisłej	Podlegające ochronie częściowej	Gatunki z Czerwonej Księgi lub Czerwonej Listy	Gatunki z zał. II lub IV DS, Zał.1 DP
Rośliny	49	8	41	15	1
Grzyby	5	0	2	2	0
Bezkręgowce	7	2	5	3	3
Ryby	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Płazy	12	6	6	5	6
Gady	5	0	5	0	1
Ptaki	90	87	3	8	16
Ssaki	15	5	9	3	4

1.4.10. OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO

Kategoria 1 – obszar całkowicie wyłączony z gospodarki leśnej (lasy bez pozyskania drewna). Na terenie Nadleśnictwa Pułtusk jest to powierzchnia **1351,37 ha**.

Kategoria 2 – priorytetem jest wzmocnienie ochrony zasobów przyrodniczych, działania gospodarcze należy podporządkować tej funkcji. Na terenie Nadleśnictwa Pułtusk jest to powierzchnia **2531,03 ha**.

Ryc 10. Mapa wyznaczonych stref OCP (zielono kat. 1, pomarańczowo kat.2)



1.5. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2024 DO 2033

1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

1 | 1 | 9 | 2 | 2 | 5 | 7 | m3 grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębnym (zal. z 5% przyr. i niezal.)

6 | 6 | 3 | 3 | 2 | 2 | m3 grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym – ha
o orientacyjnej miąższości

9 | 2 | 7 | 9 | 5 | 5 |

5 | 2 | 8 | 9 | 3 | 5 | m3 grubizny netto

2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha w tym:

1 | 2 | 6 | 1 | 6 | 0 | 7 |

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

1 | 5 | 5 | 8 | 6 | 1 |

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

1 | 7 | 7 | 7 | 9 | 1 |

c) trzebieże

9 | 2 | 7 | 9 | 5 | 5 |

3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia) – ha

3 | 0 | 0 |

b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha

2 | 4 | 2 | 5 | 3 |

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych
do użytkowania rębnego – ha

1 | 6 | 5 | 0 | 5 | 6 |

w tym zrębami zupełnymi

9 | 2 | 9 | 4 | 6 |

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha

2 | 7 | 5 |

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha

1 | 8 | 0 | 1 | 7 |

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha

0 | 0 | 0 |

g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha

2 | 0 | 7 | 1 | 7 | 8 |

2. DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA W ROKU 2024

2.1. GOSPODARKA LEŚNA

2.1.1. SZKÓŁKARSTWO

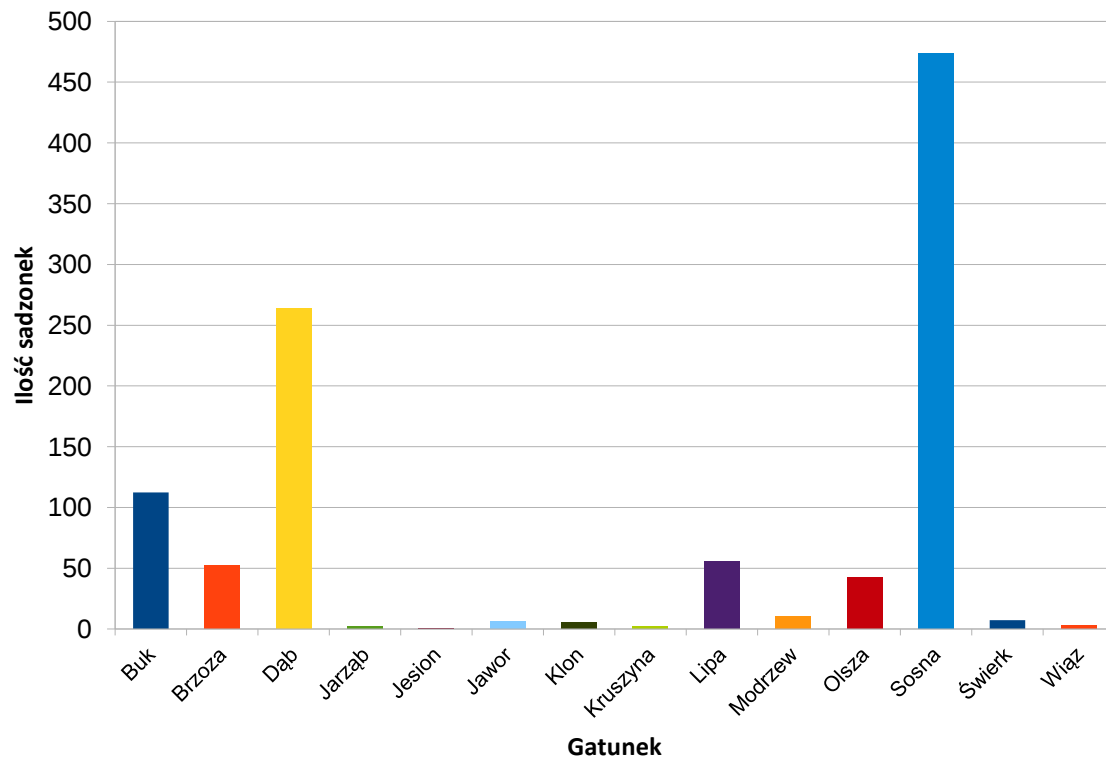
Szkółka gospodarcza Orzyc założona została w 1976 roku na powierzchni po usuniętym drzewostanie na siedlisku lasu mieszanego świeżego. Położona jest w IV Krainie Mazowiecko Podlaskiej, gminie Szeków. Szkółka zlokalizowana jest w Nadleśnictwie Pułtusk, Obrębie Różan w pobliżu rzeki Orzyc, której wody między innymi wykorzystywane są do nawadniania produkowanego materiału sadzeniowego przy użyciu deszczowni stałej. Aktualna powierzchnia całkowita szkółki gospodarczej wynosi 9,42 ha, z czego 5,80 ha to powierzchnia produkcyjna. Cała produkcja materiału sadzeniowego odbywa się w gruncie. Gospodarstwo Orzyc jest wyposażone w nowoczesne zaplecze produkcyjne – budynki produkcyjne i magazynowe, zautomatyzowana deszczownia stała, chłodnie do przechowywania sadzonek i nasion, maszyny i urządzenia do uprawy gleby, siewu i pielęgnacji materiału sadzeniowego.

W 2024 roku Szkółka Orzyc wydała do posadzenia na terenie Nadleśnictwa Pułtusk **1 035 290** sadzonek

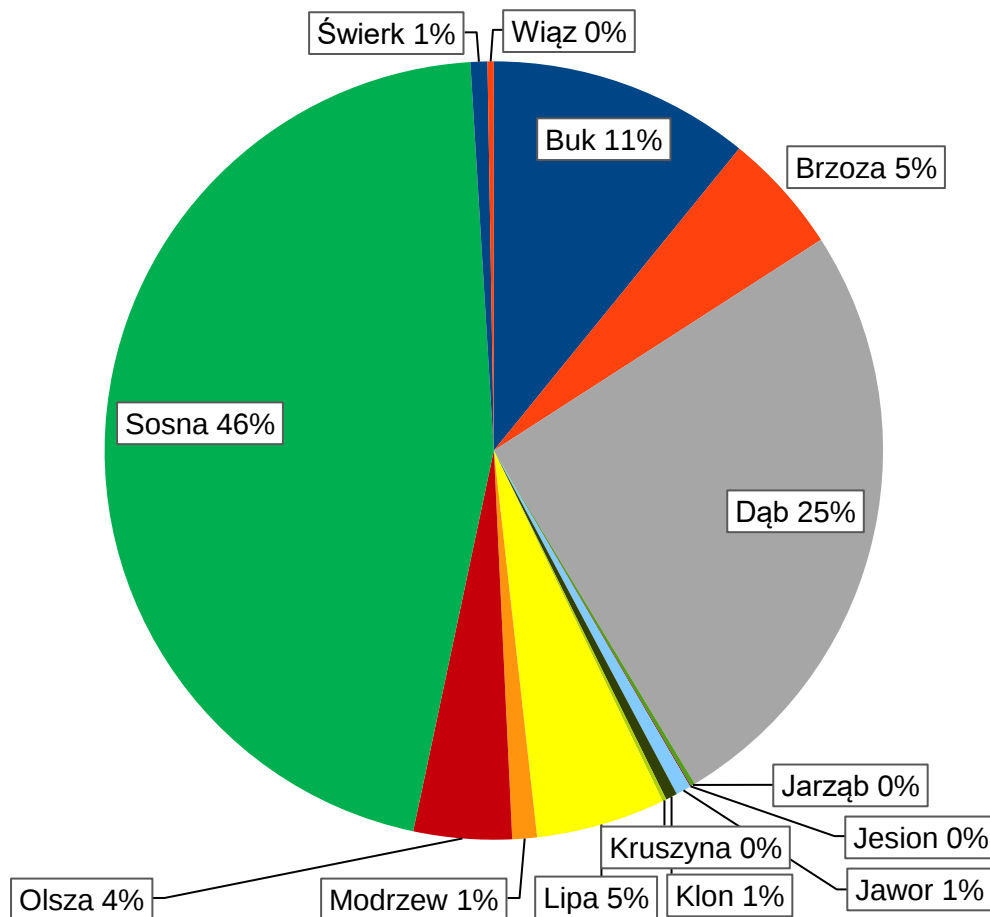
Ryc 11. Kwatera z sosną jednoroczną, Szkółka Orzyc



Ryc 12. Ilość sadzonek wyprodukowanych w Szkółce Orzyc w 2024r. (tys.szt)



Ryc 13. Struktura sadzonek wyprodukowanych w Szkółce Orzyc w 2024r



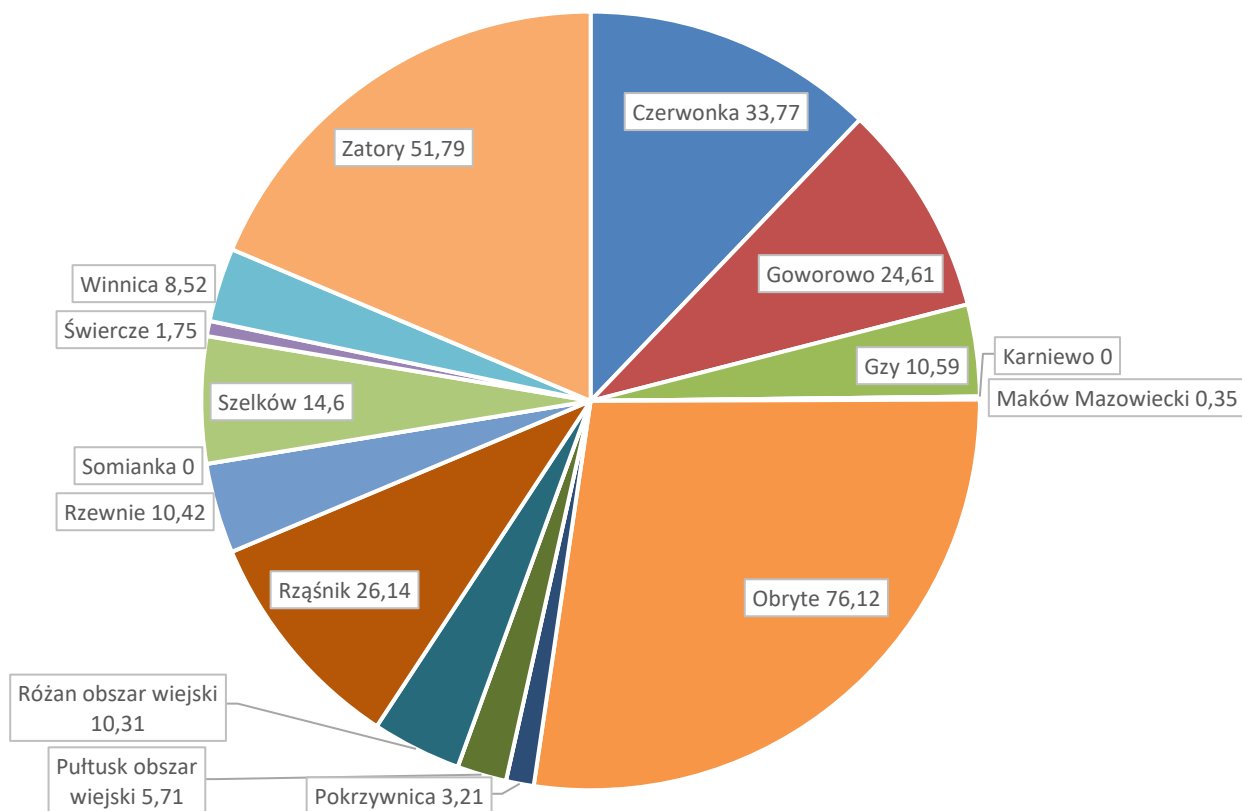
2.1.2. HODOWLA LASU

Prace wykonywane w ramach zakresu działania hodowli lasu, to przede wszystkim odnowienia i pielęgnacje. Odnowienia to są wszelkiego rodzaju sadzenia, zarówno na powierzchniach dotychczas niezalesionych, jak i na powierzchniach powstałych w wyniku cięć odnowieniowych prowadzonych w celu zachowania ciągłości istnienia lasu.

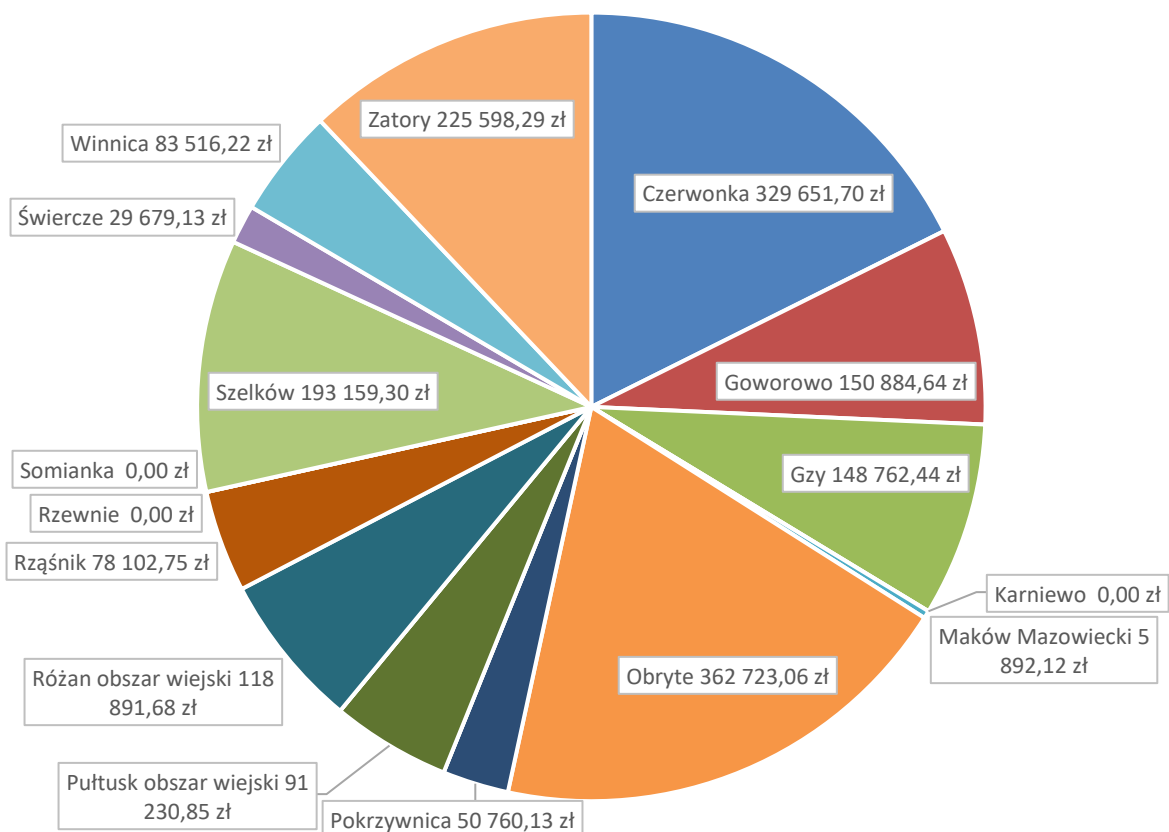
Tab. 14. Odnowienia (powierzchnia posadzonego lasu w 2024)

lp	Gmina	Ilość (ha)	KOSZT
1	Czerwonka	33,77	329 651,70 zł
2	Goworowo	24,61	150 884,64 zł
3	Gzy	10,59	148 762,44 zł
4	Karniewo	0	0,00 zł
5	Maków Mazowiecki	0,35	5 892,12 zł
6	Obryte	76,12	362 723,06 zł
7	Pokrzywnica	3,21	50 760,13 zł
8	Pułtusk miasto	0	0,00 zł
9	Pułtusk obszar wiejski	5,71	91 230,85 zł
10	Różan miasto	0	0,00 zł
11	Różan obszar wiejski	10,31	118 891,68 zł
12	Rząśnik	26,14	78 102,75 zł
13	Rzewnie	10,42	0,00 zł
14	Somianka	0	0,00 zł
15	Szelków	14,6	193 159,30 zł
16	Świercze	1,75	29 679,13 zł
17	Winnica	8,52	83 516,22 zł
18	Zatory	51,79	225 598,29 zł
19	SUMA	277,89	1 868 852,31 zł

Ryc 14. Powierzchnia wykonanych sadzeń w poszczególnych Gminach w 2024 r (ha)



Ryc 15. Koszt wykonanych sadzeń w 2024 r. w poszczególnych gminach

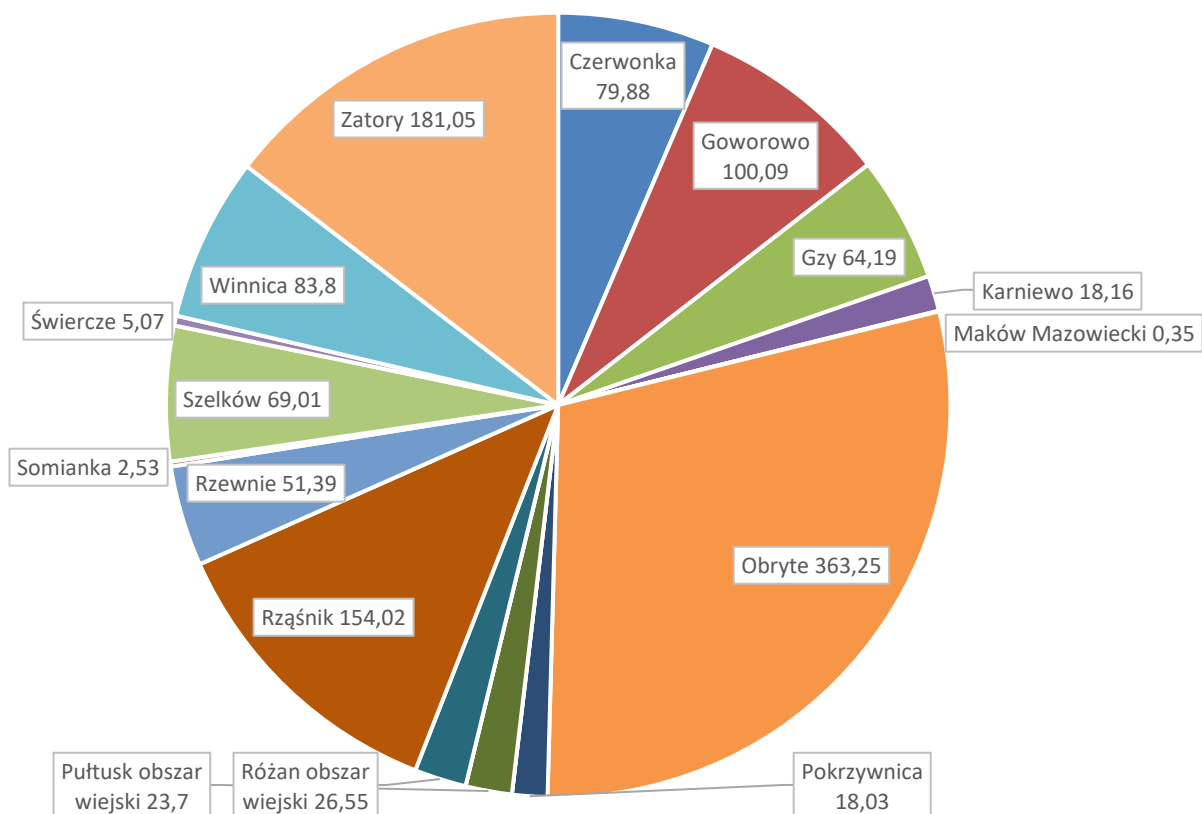


W ramach hodowli lasu wykonywane są również pielęgnacje. Czynności te rozpoczynają się już na etapie nowo założonych upraw, oraz systematycznie są prowadzone wraz ze wzrostem upraw aż do osiągnięcia wieku, w którym zabiegi pielęgnacyjne są zastępowane przez zabiegi trzebieży. Na młodych uprawach będą to głównie koszenia i pielenia, w celu wyeliminowania presji ze strony chwastów, oraz gatunków sukcesyjnych. Gdy uprawa osiągnie zwarcie staje się młodnikiem, w którym role pielęgnacji pełnią różnego rodzaju czyszczenia. Czyszczenia umożliwiają utrzymanie zakładanego składu gatunkowego hodowanego drzewostanu, oraz pozwalają na osiągnięcie prawidłowego rozwoju drzew.

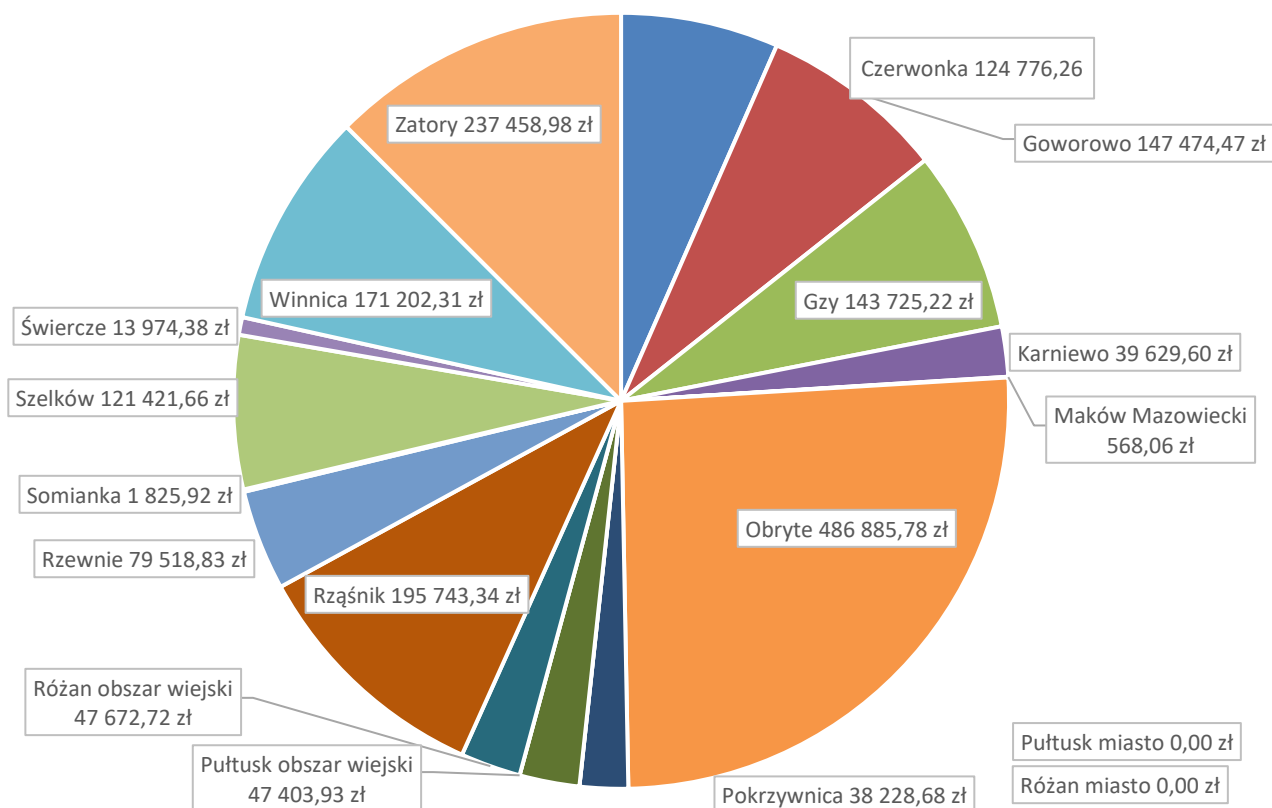
Tab. 15. Pielęgnacje – koszenia, czyszczenia upraw i młodników

lp	Gmina	Ilość (ha)	KOSZT
1	Czerwonka	79,88	124 776,26 zł
2	Goworowo	100,09	147 474,47 zł
3	Gzy	64,19	143 725,22 zł
4	Karniewo	18,16	39 629,60 zł
5	Maków Mazowiecki	0,35	568,06 zł
6	Obryte	363,25	486 885,78 zł
7	Pokrzywnica	18,03	38 228,68 zł
8	Pułtusk miasto	0	0,00 zł
9	Pułtusk obszar wiejski	23,7	47 403,93 zł
10	Różan miasto	0	0,00 zł
11	Różan obszar wiejski	26,55	47 672,72 zł
12	Rząśnik	154,02	195 743,34 zł
13	Rzewnie	51,39	79 518,83 zł
14	Somianka	2,53	1 825,92 zł
15	Szelków	69,01	121 421,66 zł
16	Świercze	5,07	13 974,38 zł
17	Winnica	83,8	171 202,31 zł
18	Zatory	181,05	237 458,98 zł
19	SUMA	1241,07	1 897 510,14 zł

Ryc 16. Ilość wykonanych pielęgnacji w poszczególnych gminach w 2024 r. (ha)



Ryc 17. Koszt pielęgnacji wykonanych w 2024 r. w poszczególnych gminach



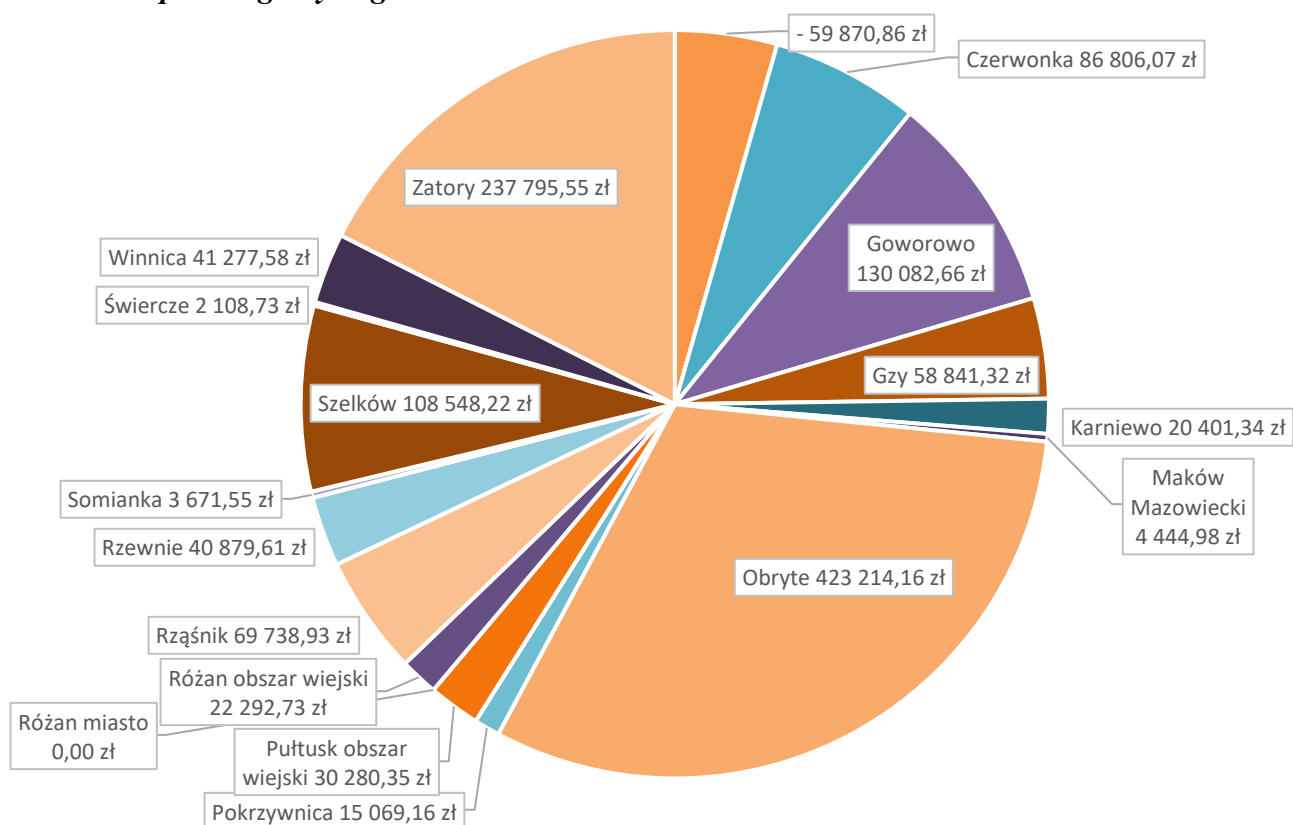
2.1.3. OCHRONA LASU

Działania z zakresu ochrony lasu mają na celu zabezpieczenie drzewostanów przed szkodami spowodowanymi zarówno przez czynniki biotyczne jak i abiotyczne. Aktywna ochrona jest prowadzona głównie w młodszych klasach wieku lasu. W Nadleśnictwie Pułtusk największe szkody w uprawach i młodnikach są powodowane przez zwierzyne.

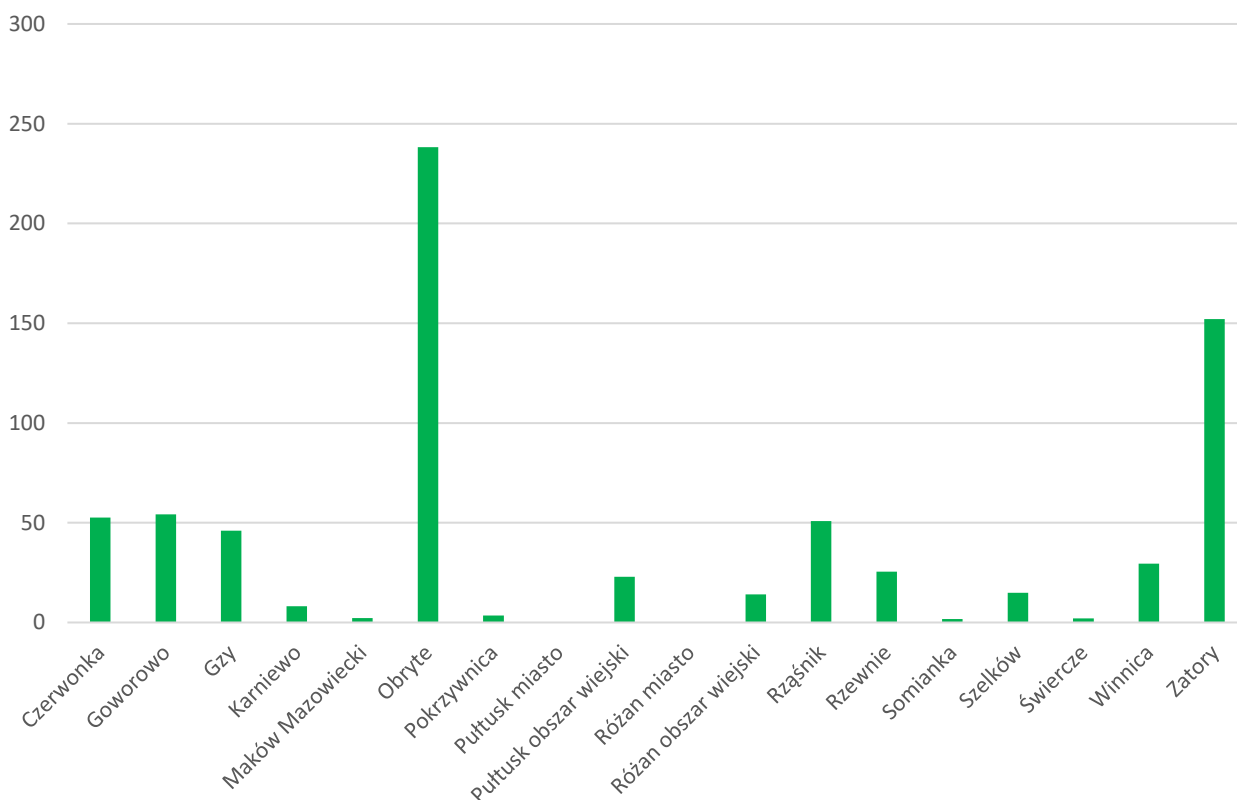
Tab. 16. Zabiegi z działu ochrony lasu

lp.	Gmina	Ochrona przed zwierzyzną i szkodnikami (ha)	Pasy przeciwpożarowe (km)	Usuwanie resztek sanitarnych (m3)	Śmieci	KOSZT
1	-	0	8,89	0	193	59 870,86 zł
2	Czerwonka	52,62	4,51			86 806,07 zł
3	Goworowo	54,16	48,85			130 082,66 zł
4	Gzy	46,07	0	3,8		58 841,32 zł
5	Karniewo	8,17	1,9			20 401,34 zł
6	Maków Mazowiecki	2,14	0			4 444,98 zł
7	Obryte	238,23	12,97	175,99		423 214,16 zł
8	Pokrzywnica	3,45	2,43			15 069,16 zł
9	Pułtusk miasto	0	0			0,00 zł
10	Pułtusk obszar wiejski	22,92	0	2,51		30 280,35 zł
11	Różan miasto	0	0			0,00 zł
12	Różan obszar wiejski	14,09	0			22 292,73 zł
13	Rząśnik	50,78	0	18,39		69 738,93 zł
14	Rzewnie	25,53	9,91			40 879,61 zł
15	Somianka	1,78	6,26			3 671,55 zł
16	Szelków	14,85	0	138,82		108 548,22 zł
17	Świercze	2	0			2 108,73 zł
18	Winnica	29,53	0	1,5		41 277,58 zł
19	Zatory	152,07	12,13	25,74		237 795,55 zł
20	SUMA	718,39	107,85	366,75	193	1 355 323,80 zł
21	Suma kosztów dla czynności	1 181 355,90 zł	69 456,31 zł	47 271,04 zł	57 240,55 zł	

Ryc 18. Sumaryczny koszt zabiegów ochronnych w drzewostanach w 2024 r. w poszczególnych gminach



Ryc 19. Ochrona przed zwierzyną i szkodnikami (ha)



Tab. 17. Uszkodzenia od zwierzyny w Nadleśnictwie w 2024 roku (ha)

Uszkodzenia	11-20 %	21-40%	pow 40 %	Razem
Sarna	31,22	6,91	0	38,13
Jeleń	101,11	55,91	18,42	175,44
Łoś	99,83	43,77	24,58	168,18

2.1.4. POZYSKANIE DREWNA

W zakres pozyskania drewna wchodzi bardzo wiele czynności. Można podzielić je na 3 główne grupy :

- trzebieże
- zręby
- użytki przygodne

Trzebieże prowadzi się w drzewostanach zarówno młodszych jak i starszych. Mają one również różny charakter w zależności o danej sytuacji. Głównym założeniem przy wykonywaniu trzebieży jest utrzymanie odpowiedniego zagęszczenia drzew na powierzchni – a co za tym idzie zdrowotności drzewostanu, oraz prawidłowego wzrostu.

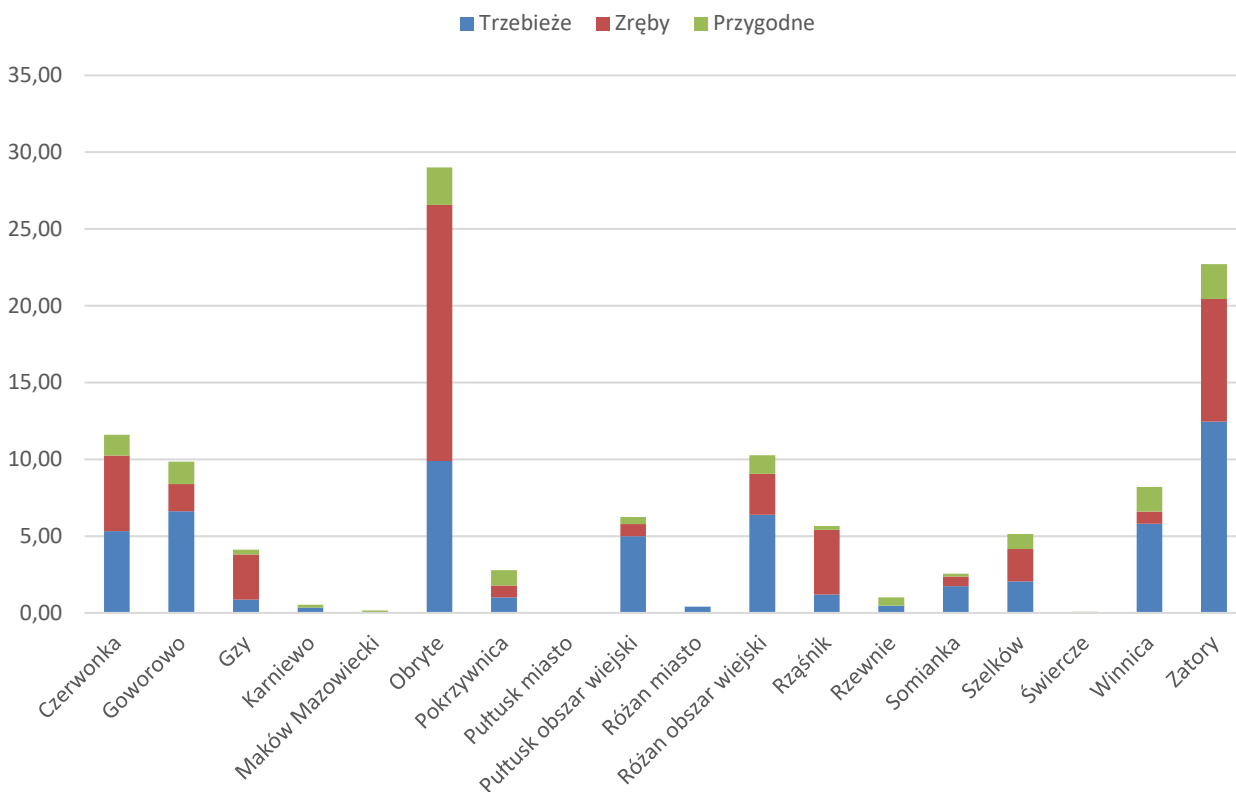
Zręby są prowadzone na powierzchniach, w których gatunek główny osiągnął wiek rębności. Rodzajów prowadzenia zrębów jest bardzo wiele – zupełne, stopniowe, częściowe, złożone itd. w zależności od gatunków znajdujących się na powierzchni, oraz od planowanego rodzaju odnowienia w następstwie. Jest również bardzo wiele innych czynników warunkujących przeprowadzenie danej rębni np.: warunki przyrodnicze, występowanie rzadkich i chronionych okazów roślin i zwierząt, obecność cieków wodnych oraz wiele innych sytuacji. Czasami zdarzają się również zręby sanitarne – powierzchnie, które muszą zostać zagospodarowane z powodu nadmiernego występowania szkodników, które niszczą drzewostany.

Użytki przygodne stosuje się głównie w celu utrzymania lasu w dobrym stanie zdrowotnym. Usuwane są w nich pojedyncze drzewa zasiedlone przez groźne szkodniki i choroby.

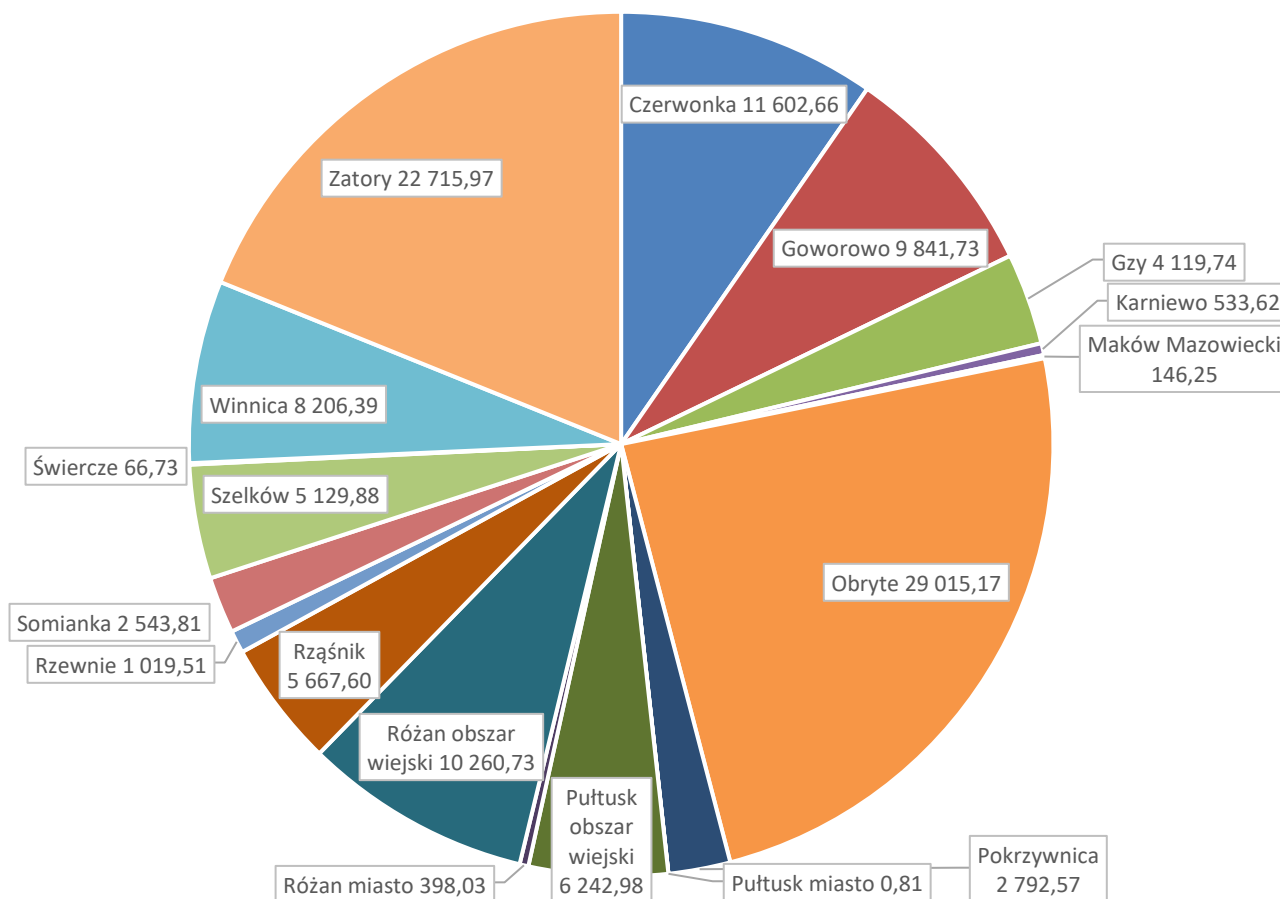
Tab. 18. Pozyskanie drewna (m3)

lp	Gmina	Trzebieże	Zręby	Pozyskanie przygodne	Ilość	KOSZT
1	Czerwonka	5 321,97	4 927,65	1 353,04	11 602,66	702 751,21 zł
2	Goworowo	6 614,82	1 768,74	1 458,17	9 841,73	647 544,11 zł
3	Gzy	869,75	2 937,24	312,75	4 119,74	311 855,09 zł
4	Karniewo	349,33	0,00	184,29	533,62	50 790,15 zł
5	Maków Mazowiecki	0,00	0,00	146,25	146,25	13 162,50 zł
6	Obryte	9 890,24	16 672,69	2 452,24	29 015,17	1 881 009,99 zł
7	Pokrzywnica	1 014,14	776,98	1 001,45	2 792,57	249 634,03 zł
8	Pułtusk miasto	0,00	0,00	0,81	0,81	65,61 zł
9	Pułtusk obszar wiejski	4 987,26	805,09	450,63	6 242,98	475 438,00 zł
10	Różan miasto	398,03	0,00	0,00	398,03	22 765,00 zł
11	Różan obszar wiejski	6 394,54	2 664,00	1 202,19	10 260,73	678 967,07 zł
12	Rząśnik	1 196,09	4 208,68	262,83	5 667,60	321 880,30 zł
13	Rzewnie	476,61	0,00	542,90	1 019,51	78 361,00 zł
14	Somianka	1 740,10	634,67	169,04	2 543,81	136 514,76 zł
15	Szelków	2 057,15	2 095,41	977,32	5 129,88	411 528,08 zł
16	Świercze	0,00	0,00	66,73	66,73	7 006,65 zł
17	Winnica	5 804,88	798,13	1 603,38	8 206,39	746 385,16 zł
18	Zatory	12 446,45	7 985,28	2 284,24	22 715,97	1 321 132,57 zł
19	SUMA	59 561,36	46 274,56	14 468,26	120 304,18	8 056 791,28 zł
20	Suma kosztów dla czynności	4 378 543,81 zł	2 326 591,44 zł	1 351 656,03 zł		

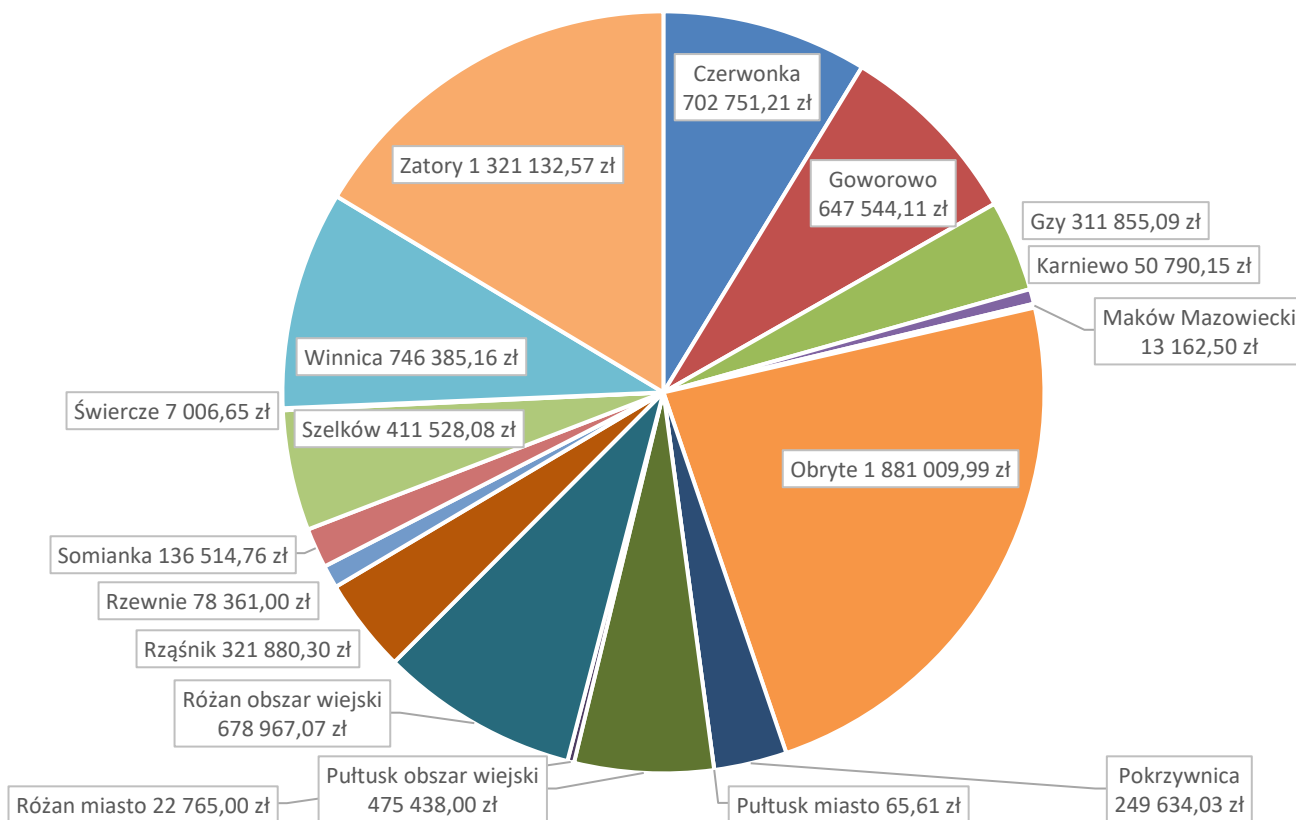
Ryc 20. Pozyskanie wg. poszczególnych zabiegów (tys.m3)



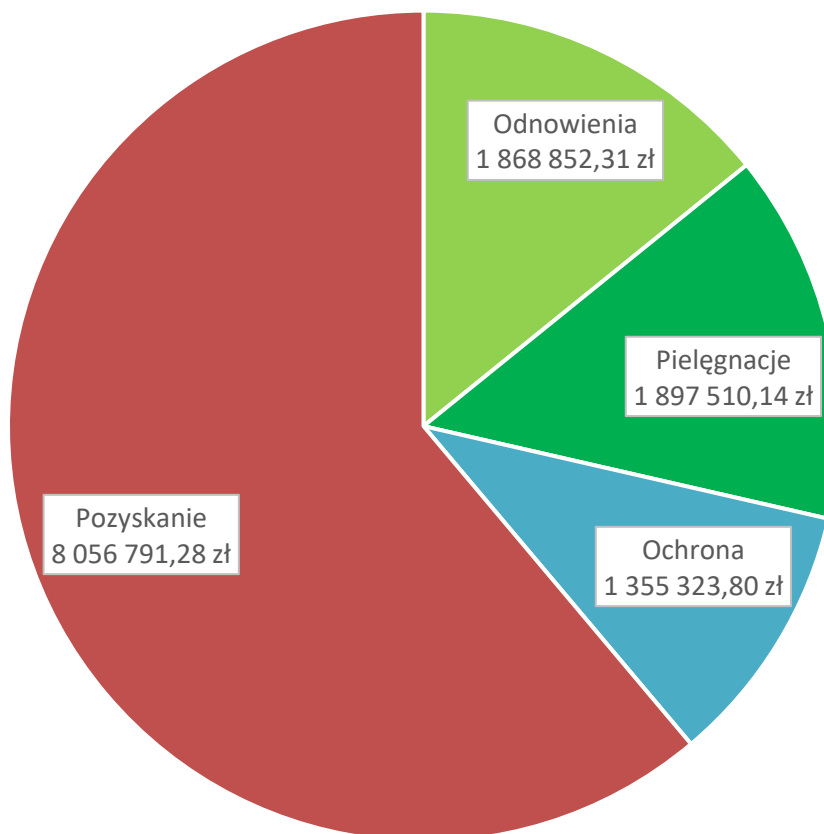
Ryc 21. Ilość drewna pozyskana w 2024 r. na terenie Nadleśnictwa wg. gmin



Ryc 22. Koszt pozyskania drewna w 2024 r. wg. gmin



Ryc 23. Koszt Nadleśnictwa wg. poszczególnych działów gospodarki leśnej



2.2. FINANSE NADLEŚNICTWA

- Przychody Nadleśnictwa
33 669 114,88 zł
- Wykorzystanie środków z Funduszu Leśnego
2 351 970,96 zł

- Koszty Nadleśnictwa
22 453 190,22 zł
- Podatki i opłaty lokalne
1 162 643,94 zł
- Podatek VAT
7 866 041,00 zł

2.3. DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA W ZAKRESIE SPOŁECZNYM

2.3.1. WSPÓLNE INWESTYCJE Z SAMORZĄDAMI

Tab. 19. Lista wspólnych inwestycji Nadleśnictwa Pułtusk z Samorządami

lp	Nazwa zadania	Rok budowy	Długość drogi	inwestor	Kwota dofinansowania
1	Budowa drogi gminnej 340711W na odcinku Zatory -Stawinoga	2017	3,89 km	Gmina Zatory	1 274 tys. zł
2	Przebudowa drogi powiatowej nr 3442W i 3432W od drogi wojewódzkiej 618 do miejscowości Zatory	2018	7,43 km	Starostwo Powiatowe w Pułtusk	2 600 tys. zł
3	Budowa drogi relacji Lipniki Stare - Gromin	2021-2022	1,80 km	Starostwo Powiatowe w Pułtusk	1 370 tys. zł
4	Rozbudowa drogi gminnej nr 340209W na odcinku Toczniabel	2022	2,38 km	Gmina Obryte	378 tys. zł
5	Budowa drogi gminnej nr 340211 W w gminie Obryte oraz drogi gminnej nr 340448 w gminie Pułtusk	2024	2,614 km	Gmina Obryte, Starostwo Powiatowe w Pułtusk	1 656,57 tys. zł

2.3.2. EDUKACJA PRZYRODNICZA

Edukacja prowadzona przez Nadleśnictwo Pułtusk ma na celu kształtowanie właściwych postaw oraz zachowań lokalnej społeczności z zakresu ochrony przyrody, dbałości o środowisko oraz zrównoważonej gospodarki leśnej. W tym celu prowadzone są zajęcia w szkołach, organizowane lub współorganizowane liczne konkursy, a także akcje mające na celu edukację proekologiczną.

Tab. 20. Zajęcia edukacyjne prowadzone przez Nadleśnictwo na przestrzeni ostatnich 5 lat

	Liczba zajęć edukacyjnych i społecznych	Liczba uczestników biorących udział w zajęciach	Szacunkowa liczba uczestników w innych wydarzeniach np. festyny, targi itp.
2019	73	3392	23000
2020	4	111	1700
2021	30	937	2800
2022	29	1169	6850
2023	35	1635	7800
2024	45	1728	2870

Ponadto na terenie Nadleśnictwa Pułtusk znajdują się prywatne obiekty rekreacyjne. W leśnictwie Popławy usytuowane są 3 takie ośrodki i wykorzystywane są w formie letniskowej, rekreacyjnej a jeden z nich użytkowany jest przez harcerzy. Położone są w oddziałach 97-w i 98-f, g, h.

Ryc 24. Baza biwakowa – Leśnictwo Popławy



2.3.3. STREFY WZMOŻONEGO ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZEŃSTWA

W Nadleśnictwie Pułtusk można wyróżnić 7 stref wzmoczonego oddziaływania społeczeństwa na gospodarkę Lasów Państwowych:

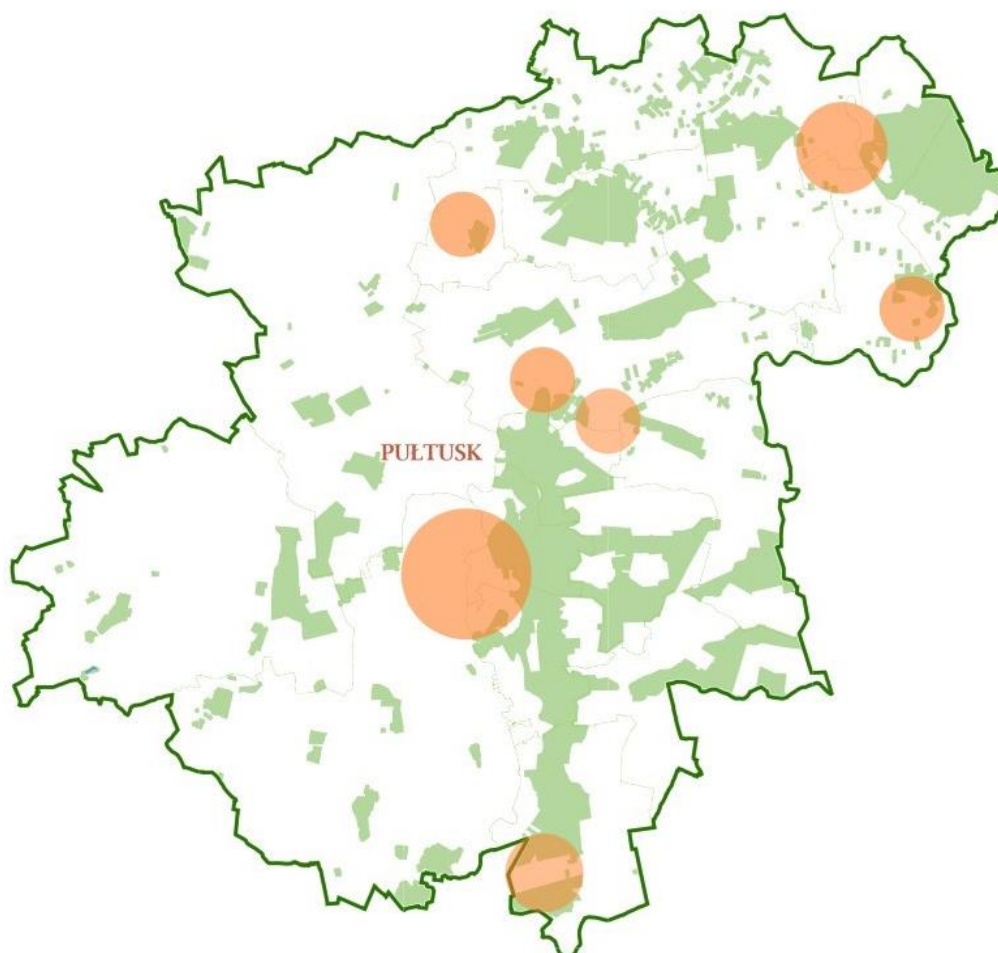
3 strefy w okolicy miast:

- Pułtusk
- Maków Mazowiecki (Grzanka)
- Różan

4 strefy w okolicy miejscowości rekreacyjnych z dużą liczbą zabudowań letniskowych:

- Brzózce Małe
- Przeradowo
- Zambski Kościelne
- Popowo

Ryc 25. Mapa Nadleśnictwa Pułtusk z zaznaczonymi strefami wzmoczonego oddziaływania społeczeństwa



2.4. DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA GRUNTAMI LEŚNYMI

Tab. 21. Zestawienie gospodarowania gruntami 2019 r. – 2024 r.

Grunty nabyte w 2019 r.						
Lp.	Nr działki	Powierzchnia [ha]	Obręb	Gmina	Kwota nabycia	Podstawa nabycia
1	71	15,12	Zawady-Ponikiew	Różan	240 000,00 zł	prawo pierwokupu
2	211, 247	4,65	Zawady-Ponikiew	Różan	153 450,00 zł	prawo pierwokupu
Razem		19,77			393 450,00 zł	
Grunty nabyte w 2020 r.						
Lp.	Nr działki	Powierzchnia [ha]	Obręb	Gmina	Kwota nabycia	Podstawa nabycia
1	245	7,25	Ponikiew Wielka	Czerwonka	-	zamiana gruntów
2	15.sty	4,41	Ciemniewo	Czerwonka	-	zamiana gruntów
3	1	3,13	Ciemniewo	Czerwonka	-	zamiana gruntów
4	70, 71	1,36	Czerwonka Włościańska	Czerwonka	-	zamiana gruntów
5	24	2,1	Sewerynowo	Czerwonka	-	zamiana gruntów
Razem		18,25				
Grunty nabyte w 2021 r.						
Lp.	Nr działki	Powierzchnia [ha]	Obręb	Gmina	Kwota nabycia	Podstawa nabycia
1	254	0,56	Przeradowo	Szelków	10 000,00 zł	prawo pierwokupu
2	72	1,57	Łaś	Rzewnie	20 000,00 zł	prawo pierwokupu
3	108/3, 108/4	1,7368	Rębkowo	Winnica	70 000,00 zł	prawo pierwokupu
4	23, 24, 302	14,01	Grudunki	Rzewnie	300 000,00 zł	prawo pierwokupu
Razem		17,88			400 000,00 zł	
Grunty nabyte w 2022 r.						
Lp.	Nr działki	Powierzchnia [ha]	Obręb	Gmina	Kwota nabycia	Podstawa nabycia
1	01.kwi	1,5	Dąbrówka	Czerwonka	20 000,00 zł	prawo pierwokupu
2	107, 108	1,16	Soje	Czerwonka	20 000,00 zł	prawo pierwokupu
3	200, 204	0,51	Sewerynowo	Czerwonka	12 000,00 zł	prawo pierwokupu
4	45	2,58	Czerwonka Włościańska	Czerwonka	80 000,00 zł	prawo pierwokupu
5	23.lut	4,14	Zawady-Ponikiew	Różan	100 200,00 zł	oferta sprzedaży
6	6	0,42	Bartodzieje	Obryte	29 400,00 zł	prawo pierwokupu
7	174/11	0,7038	Wólka Folwark	Rząśnik	57 900,00 zł	prawo pierwokupu
8	517, 49, 170, 355, 317, 407, 117, 104	2,51	Ulaski	Czerwonka	77 810,00 zł	oferta sprzedaży
9	305/1, 305/2, 305/3	5,989	Zambski Kościelne	Obryte	170 000,00 zł	oferta sprzedaży
10	124, 139, 160	2,41	Sewerynowo	Czerwonka	68 700,00 zł	prawo pierwokupu
Razem		21,92			636 010,00 zł	

Grunty nabyte w 2023 r.						
Lp.	Nr działki	Powierzchnia [ha]	Obręb	Gmina	Kwota nabycia	Podstawa nabycia
1	289	1,23	Stary Strachocin	Szelków	44 727,27 zł	oferta sprzedaży
2	163	0,97	Stary Strachocin	Szelków	35 272,73 zł	oferta sprzedaży
3	78	0,44	Soje	Czerwonka	11 300,00 zł	oferta sprzedaży
4	89	0,76	Soje	Czerwonka	18 400,00 zł	oferta sprzedaży
5	76	2,02	Ponikiew Wielka	Czerwonka	73 500,00 zł	prawo pierwokupu
6	89	2,44	Ponikiew Wielka	Czerwonka	84 400,00 zł	prawo pierwokupu
Razem		7,86			267 600,00 zł	
Grunty nabyte w 2024 r.						
Lp.	Nr działki	Powierzchnia [ha]	Obręb	Gmina	Kwota nabycia	Podstawa nabycia
1	38	1,41	Guty Małe	Czerwonka	16 347,83 zł	prawo pierwokupu
2	48	8,94	Guty Małe	Czerwonka	103 652,17 zł	prawo pierwokupu
3	354/1	0,1	Ulaski	Czerwonka	4 196,00 zł	oferta sprzedaży
4	68	0,28	Ulaski	Czerwonka	11 750,00 zł	oferta sprzedaży
5	69/2	0,18	Ulaski	Czerwonka	7 554,00 zł	oferta sprzedaży
6	190	4,29	Sewerynowo	Czerwonka	158 000,00 zł	prawo pierwokupu
7	118	5,17	Janopole	Czerwonka	230 000,00 zł	prawo pierwokupu
Razem		20,37			531 500,00 zł	
Razem nabyte grunty [ha]		106,05	Łączna kwota nabycia		2 228 560,00 zł	

I. Spis tabel

Tab. 1.	Powierzchnia lasu wg. funkcji w Nadleśnictwie Pułtusk.....	9
Tab. 2.	Zestawienie powierzchni drzewostanów wg klas wieku i funkcji lasu, wg gatunków rzeczywistych (ha)	12
Tab. 3.	Udział gatunków panujących	13
Tab. 4.	Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres	15
Tab. 5.	Porównanie parametrów w Nadleśnictwie Pułtusk w poszczególnych okresach	16
Tab. 6.	Wykaz posuszu, złomów i wyrotów	19
Tab. 7.	Powierzchniowy rozmiar szkód powodowanych przez zwierzynę w latach 2014-2023	20
Tab. 8.	Zestawienie liczby i powierzchni form ochrony przyrody w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa.....	21
Tab. 9.	Zestawienie rezerwatów przyrody znajdujących się na gruntach nadleśnictwa	23
Tab. 10.	Zestawienie rezerwatów przyrody znajdujących się na terenie nadleśnictwa, ale poza jego gruntami	23
Tab. 11.	Wykaz użytków ekologicznych znajdujących się na gruntach nadleśnictwa	26
Tab. 12.	Zestawienie stref ochronnych ptaków w nadleśnictwie.....	27
Tab. 13.	Zestawienie chronionych i lokalnie cennych gatunków stwierdzonych lub występujących z dużym prawdopodobieństwem na gruntach nadleśnictwa	28
Tab. 14.	Odnowienia (powierzchnia posadzonego lasu w 2024).....	33
Tab. 15.	Pielęgnacje – koszenia, czyszczenia upraw i młodników	35
Tab. 16.	Zabiegi z działu ochrony lasu	37
Tab. 17.	Uszkodzenia od zwierzyny w Nadleśnictwie w 2024 roku (ha)	39
Tab. 18.	Pozyskanie drewna (m3).....	40
Tab. 19.	Lista wspólnych inwestycji Nadleśnictwa Pułtusk z Samorządami.....	44
Tab. 20.	Zajęcia edukacyjne prowadzone przez Nadleśnictwo na przestrzeni ostatnich 5 lat.....	45
Tab. 21.	Zestawienie gospodarowania gruntami 2019 r. – 2024 r.	47

II. Spis obrazów i wykresów

Ryc 1.	Udział poszczególnych funkcji lasu w obrębach Nadleśnictwa Pułtusk.....	9
Ryc 2.	Struktura wiekowa drzewostanów w nadleśnictwie wg klas wieku	12
Ryc 3.	Udział gatunków panujących	14
Ryc 4.	Zmiana udziału % powierzchni gatunków panujących w latach 2014-2024	14
Ryc 5.	Przeciętny wiek na przestrzeni lat.....	17
Ryc 6.	Zapas na przestrzeni lat.....	17
Ryc 7.	Podtopienia w Leśnictwie Popławy	18
Ryc 8.	Sumaryczna powierzchnia z uszkodzeniami od 21 do 100% w uprawach, młodnikach i drzewostanach w latach 2013-2023	20
Ryc 9.	Mapa form ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Pułtusk	22
Ryc 10.	Mapka wyznaczonych stref OCP (zielono kat. 1, pomarańczowo kat.2)	29
Ryc 11.	Kwaterna z sosną jednoroczną, Szkółka Orzyc	31
Ryc 12.	Ilość sadzonek wyprodukowanych w Szkółce Orzyc w 2024r. (tys.szt)	32
Ryc 13.	Struktura sadzonek wyprodukowanych w Szkółce Orzyc w 2024r.....	32
Ryc 14.	Powierzchnia wykonanych sadzeń w poszczególnych Gminach w 2024 r (ha)	34
Ryc 15.	Koszt wykonanych sadzeń w 2024 r. w poszczególnych gminach.....	34
Ryc 16.	Ilość wykonanych pielęgnacji w poszczególnych gminach w 2024 r. (ha)	36
Ryc 18.	Sumaryczny koszt zabiegów ochronnych w drzewostanach w 2024 r. w poszczególnych gminach.....	38
Ryc 19.	Ochrona przed zwierzyną i szkodnikami (ha).....	38
Ryc 20.	Pozyskanie wg. poszczególnych zabiegów (tys.m3)	41
Ryc 21.	Ilość drewna pozyskana w 2024 r. na terenie Nadleśnictwa wg. gmin.....	41
Ryc 22.	Koszt pozyskania drewna w 2024 r. wg. gmin	42
Ryc 23.	Koszt Nadleśnictwa wg. poszczególnych działów gospodarki leśnej.....	42
Ryc 24.	Baza biwakowa – Leśnictwo Popławy.....	45
Ryc 25.	Mapa Nadleśnictwa Pułtusk z zaznaczonymi strefami wzmożonego oddziaływania społeczeństwa	46

SPORZĄDZIŁ :

ZATWIERDZIŁ

Marcin Kołodziejczyk